

LÄNSPOLITISKT HANDLINGSPROGRAM

Gävleborg

Innehåll

VISION – Framtidens Gävleborg	4
INLEDNING	5
TRYGGHET	6
Polisen	6
Trygga gator och torg	7
Trygghet på landsbygden	7
Våld mot kvinnor	8
Brott och straff	8
HELA LÄNET SKA LEVA	10
Kommunikationer	10
Livspusslet	11
Företagande	12
Viltvård	13
Övrigt	14
MILJÖ	16
Vatten	16
Energiförsörjning	17
Leva och bo	23
KULTUR OCH IDROTT	24
Kultur	24
Idrott	25
ÖVRIGT	25
SJUKVÅRD	26
Medarbetare	26
Effektivitet	27
Organisation	28
Utveckling	29
Samverkan	31
Tillgänglighet	32
Primärvård	33
Rehabilitering och hjälpmedel	34
Psykiatri	35
VÄLFÄRD	36
Utbildning i världsklass	36

En värdig äldreomsorg	37
ARBETSMARKNAD, EKONOMI, NÄRINGSLIV, MIGRATION OCH INTEGRATION	39
Arbetsmarknad och ekonomi	39
Näringsliv	40
Migration och integration.....	40

VISION – Framtidens Gävleborg

Vi ser mycket ljust på den framtida utvecklingen för Gävleborg, vi är ett län med otroliga förutsättningar och vi vill att Gävleborg ska leva upp till sin fulla potential.

Gävleborg innehåller både land och stad, hav och skog och är en attraktiv plats att leva, arbeta och bo. Livet i Gävleborg erbjuder den livskvalitet som människor efterfrågar med en bra balans mellan jobb, fritidssysselsättningar och rekreationsmöjligheter. Här finns något för alla. I Gävleborg värnas äganderätten. Livet på landsbygden erbjuder härliga naturupplevelser och underlättas av en välfungerande infrastruktur och samhällsservice även utanför städerna. Livet i staden erbjuder ett rikt stadsliv med puls och trygga gator och torg.

Det ska vara lätt att starta och driva företag i Gävleborg, vi moderater vet att det är i företagen jobben skapas och länet präglas av den innovation och framåtanda som skapas i företagen. Moderat politik främjar utvecklingen för en ökad attraktivitet och dragkraft samt skapar goda förutsättningar för ökad tillväxt.

Med tre sjukhus och flertalet vårdcentraler är vården tillgänglig, håller hög kvalitet och erbjuder valfrihet så att varje patient kan välja det alternativ den känner sig mest trygg med. Medarbetarna i Region Gävleborgs verksamheter har stort inflytande över sin arbetssituation, trivs på jobbet och talar gott om sin arbetsgivare vilket skapar ringar på vattnet så att fler söker sig hit.

Levnadsvillkoren i Gävleborg är goda med en välfungerande infrastruktur som underhålls och utvecklas. Utbildningsnivån i länet ökar och matchar arbetsmarknadens behov tack vare att utbildningsinstanser i länet håller en hög kvalitet. Arbetslösheten minskar och fler barn ser sina föräldrar gå till ett arbete eller studier på morgonen. Tillsammans bidrar alla till den gemensamma välfärden vilket gör att utanförskapet minskar.

Vi moderater tror på individens frihet och att varje individ ska ha möjlighet att leva upp till sin fulla potential. Hårt arbete och ansträngning lönar sig alltid och lag och ordning upprätthålls. Genom moderat politik verkar vi för ett Gävleborg där fler går till arbetet eller studier på morgonen, en sjukvård i världsklass och en trygg tillvaro. För bara när du känner dig trygg är du fri på riktigt.

INLEDNING

Gävleborg har fantastiskt potential men lever idag inte upp till den. Mycket är bra men mycket kan också bli bättre och det finns reella problem som behöver åtgärdas.

Otryggheten ökar i takt med att kriminaliteten och utanförskapet breder ut sig. Allt för många utrikes födda i Gävleborg står idag utan sysselsättning och egen försörjning. Vi moderater tror på individens frihet och vet att riktig frihet kommer med en egen inkomst. Arbetslösheten har historiskt varit hög i Gävleborg, vi moderater kommer ständigt att jobba för att arbete ska löna sig. Genom en bättre matchning mellan arbetsmarknadens efterfrågan och de arbetssökande och genom att ställa krav på sysselsättning kan fler leva på sin lön istället för på bidrag. Genom att höja den låga utbildningsnivån i länet och genom att fler elever klarar grundskolan kan fler individer leva upp till sin fulla potential.

För att skapa fler jobb behövs fler och välmående företag, idag är näringslivsklimatet tyvärr under all kritik i Gävleborg. Vi moderater kommer arbeta hårt för att för att stärka länets företagsklimat och tillväxt.

För att lösa vårdens problem måste Region Gävleborg bli en attraktivare arbetsgivare. Genom en stabil bemanning kan fler vårdplatser öppnas och fler hälsocentraler bemannas. Då kan god vård av hög kvalitet erbjudas i hela länet nära patienten. Vi bidrar alla till den gemensamma välfärden och måste kunna lita på att den finns där när vi behöver det.

I ett stort län som Gävleborg krävs en god infrastruktur, idag har Gävleborg landets sämsta vägar. Det är oacceptabelt. Det behövs en realistisk syn på satsningar gällande vägar kontra cykelvägar, även boende utanför staden måste ges möjlighet till ett fungerade vardagspussel. Även Gävleborgs företag och industrier är beroende av vägar och järnvägar för att frakta gods och våra invånare för att ta sig till arbete, studier eller fritidsaktiviteter.

Livet på landsbygden kan idag vara en utmaning med dåligt utbyggd samhällsservice, men vi kommer att arbeta för att det ska vara möjligt att både leva och driva företag på landsbygden. Hela Gävleborg ska leva.

Det framstår som en mörk bild av vårt län och en mörk framtid, men bara genom att se och identifiera problemen kan man lösa dem. Vi moderater vet att Gävleborg kan bättre.

TRYGGHET

Vi moderater tror på individens frihet, men för att vara fri måste man också vara trygg. Idag ökar kriminaliteten och otryggheten i Gävleborg. Skjutningar sker på öppen gata, andel barn som rånas ökar och andelen våld mot kvinnor är högst i landet. Polisen behöver stärkas och få utökade resurser att utföra sitt viktiga arbete och straffen måste skärpas. Mängdrabatten ska slopas, rabatt är någonting du får på ICA – inte något du får genom att begå fler brott. Det ska vara kännbart att vara kriminell i Gävleborg. Vid våld mot kvinnor ska gärningsmannen straffas, inte offret. Tryggheten för de utsatta kvinnorna ska återupprättas och straffen för gärningsmännen skärpas. Våra gator och torg ska vara trygga platser att vistas på, ingen ska behöva vara rädd för att vistas utomhus under dygnets mörkare timmar.

Polisen

Gävleborg ska vara ett län där invånarna kan lita på och känna en trygghet för att polisen är närvarande och tillgänglig när brott begås. Invånarna har högt förtroende för polisen och både stora och små brott klaras upp. Polisen i Gävleborg ska vara tillgänglig, synlig och närvarande i hela länet.

Idag är polisens resurser begränsade och utredningar läggs ned i brist på tid och polisen har i vissa fall slutat åka ut på stuginbrott då de behöver prioritera grövre kriminalitet. Detta minskar befolkningens förtroende för polisen och rättsväsendet och skapar en uppgivenhet och frustration när rättssamhället inte upprätthålls. Att bli utsatt får någon typ av brott är en oerhörd kränkning. Då är det viktigt att de utsatta upplever att de blir tagna på allvar och att även mindre brott blir uppkarade så att gärningsmännen ställs till svars.

Den polisiära närvaron i Gävleborg behöver öka, vi vill se fler poliser i yttre tjänst och fler patrullerande poliser på gator och torg för att öka tryggheten. När de polisiära resurserna ändå tryter ska det finnas en ökad möjlighet att bemanna upp med väktare som komplement. För att frigöra polisiära resurser ska administrativ personal anställas för att avlasta poliser som då kan ägna sig åt mer kvalificerat polisarbete. För att öka den polisiära närvaron behöver också antalet poliser öka, vi vill underlätta för fler att bli polis genom en anpassad polisutbildning där de med annan och relevant utbildning kan rekryteras.

Våra regionala förutsättningar skiljer sig mot andra regioner på samma sätt som de skiljer sig inom regionen, därför behövs fler områdespoliser och deras roll tydliggörs. Det behövs också ett nytt polismål som fokuserar på polistäthet snarare än ett bestämt antal poliser vid en viss given tidpunkt.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Fler patrullerande poliser.
- Ökad möjlighet till fler väktare och ordningsvakter på gator och torg vid behov.
- Att införa ett nytt polismål med fokus på polistäthet.
- Att underlätta för fler att bli polis genom anpassad polisutbildning.
- Att fler områdespoliser anlitas och att deras roll tydliggörs.
- Att mer administrativ personal för att frigöra polisiära resurser.

Trygga gator och torg

För att känna sig fri måste man även känna sig trygg. Alla ska känna sig trygga i vårt län och våga vistas ute under alla tider på dygnet utan rädsla för att bli utsatta för brott.

Tyvärn upplever många otrygghet när de vistas ute i samhället. Skottlossningar sker nu på öppen gata även i Gävleborg, antalet barn som rånas ökar lika så våldsbrotten. Rädslan för att utsättas för brott stiger och många upplever otrygghet, framför allt unga kvinnor vågar inte vistas utomhus under dygnets mörka timmar. Denna otrygghet inskränker människors frihet och kan leda till att aktiviteter väljs bort på grund av rädsla att utsättas för brott.

Det behövs i stadsplaneringen i länet en tydlig analys kring trygghetsaspekten för att motverka otrygghet samt att utanförskapsområden växer fram. Trygghetsperspektivet ska regleras i plan- och bygglagen för att alltid tas i beaktande och fler trygghetsstråk arbetas fram. Moderaterna vill även se fler nattvandrare och ökad kameraövervakning för att skapa en tryggare upplevelse samt att minska incitamenten för att begå brott. Vidare behövs fler trygghetsamordnare och en mer effektiviserad ansökningsprocess och beviljande av ordningsvaksområden än vad som finns idag. Kommunerna behöver få ett utökad mandat att anställa kommunala ordningsvakter för att dessa snabbare ska komma ut och arbeta operativt, idag är det en för lång process. Möjligheten för förlängd utbildning till ordningsvakt med utökad befogenhet bör utredas. Dessa kan utföra enklare men tidskrävande uppgifter som i nuläget hanteras av polisen och på så sätt frigöra polisiära resurser.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Fler nattvandrare.
- Fler trygghetsamordnare.
- Ökad kameraövervakning.
- Fler Trygghetsstråk.
- Reglering av trygghetsperspektivet i plan- och bygglagen.
- Att möjliggöra för fler statliga och kommunala ordningsvakter.
- Att utreda möjligheten till förlängd utbildning för ordningsvakter i syfte att ge utökade befogenheter.
- Att effektivisera ansökningsprocessen och beviljande av ordningsvaksområden.

Trygghet på landsbygden

Boende på landsbygden ska känna sig trygga och fria att bo och verka på landsbygden och i skog och mark och vara fredade från rovdjur.

Idag upplever många boende på landsbygden otrygghet på grund av björn, lo och varg eller andra rovdjur som kommer nära inpå bebyggelsen. Man upplever också att man inte får det stöd man behöver när rovdjuren kommer närmare. Som lagstiftningen är formad idag krävs pågående viltattack mot människa eller husdjur för att det ska vara tillåtet med jakt. Vidare gör dagens lagstiftning att rovdjuren är så fredade att de saknar naturligt skyggt beteende mot människan. Detta skapar en otrygghet och kan leda till att man drar sig för att vistas i skog och mark. Det begränsar livskvaliteten.

Jaktlagstiftningen måste justeras så att varje enskild medborgare självklart ska kunna freda sig och sin egendom mot närgångna rovdjur. Alla ska känna sig trygga vid sitt hem och i skog och mark. Som medborgare ska man även kunna söka hjälp hos kommunen för att avhysa/ skjuta bort närgångna rovdjur via exempelvis kommunjägare.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Att förändra jaktlagstiftningen för att ge trygghet mot rovdjur.
- Att kommunerna tillåts ge stöd till medborgare som har problem med närgångna och oskygga rovdjur.
- Att ge polisen utökade rättigheter att ingripa mot närgångna rovdjur.

Våld mot kvinnor

Varje kvinna ska kunna känna sig trygg i sitt hem utan risk för att utsättas för brott. Om brott i nära relation sker ska gärningsmannen straffas – inte offret.

Idag är Gävleborg det län som toppar statistiken för våld i nära relation. Det är skrämmande siffror jämfört med resten av landet vad gäller mord på kvinnor, våldtäkter och misshandel. Så som lagen är utformad blir ofta den som utsatts för brott i nära relation ett offer i dubbel bemärkelse då offret ofta är den som behöver flytta medan gärningsmannen kan fortsätta leva sitt liv i sin hemmiljö. Straffen är inte heller tillräckligt hårda för att ge brottsoffret upprättelse.

Det krävs flera åtgärder för att öka tryggheten för kvinnor och för att straffa gärningsmannen. Straffen måste bli mer kännbara, därför ska straffen för grov kvinnofridskränkning och grov fridskränkning skärpas. Samtidigt behövs ytterligare straffskalor för synnerligen grova brott, därför införs brottet synnerligen grov kvinnofridskränkning. För de som utsatts för brott är det viktigt att återskapa tryggheten. Gärningsmannen ska förhindras att kontakta brottsoffret, därför ska kontaktförbud förenas med fotboja och vistelseförbud ska vara möjligt vid brott mot närstående. När ett kontaktförbud gäller ska personlarm införas.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Skärpta straff för grov kvinnofridskränkning och grov fridskränkning.
- Kontaktförbud förenas med fotboja.
- Införande av personlarm vid kontaktförbud.
- Införa brottet synnerligen grov kvinnofridskränkning.
- Möjlighet till vistelseförbud för brott mot närstående.

Brott och straff

Kriminaliteten i Gävleborg ska minska och att begå brott ska vara kännbart. Gärningsmän ska ställas till svar och straffas med proportionella straff till brottet. Det ska aldrig löna sig att vara kriminell.

Kriminaliteten växer och många lockas redan i unga år in i gängkriminalitet. Unga rekryteras av gängen för att begå brott då straffen för unga idag är låga. Gängkriminaliteten breder just nu ut sig och drabbar hela samhället genom ökad otrygghet och skördar även oskyldiga liv.

Med dagens system lönar det sig att begå fler brott med anledning av mängdrabatten; ju fler brott du begår desto mer rabatt får du. Det är fel både i teori och praktik. Det är idag också för lätt att runda myndigheterna för att begå ekonomiska brott, vilket ofta är drivkraften bakom de brott som begås. Att småbrott inte utreds eller lagförs gör att en laglöshetskultur sprider ut sig.

Det ska vara kännbart att vara kriminell, mängdrabatten ska avskaffas för att det aldrig ska löna sig att begå brott. Minimistrafsskalan i brottsbalken ska höjas, synnerligen vid våldsbrott och sexualbrott ur proportionalitetssynpunkt. Straffskärpningar krävs även kopplat till gängkriminalitet för att knäcka gängen. Här krävs krafttag på alla plan, gängkriminalitet ska förbjudas och en nolltolerans mot brott ska införas i Gävleborg. För att minska uppgörelser mellan gäng, vilket riskerar att gå ut över oskyldiga, ska dubbla straff införas för uppgörelser med kopplingar till gängkriminalitet. För att förhindra att unga rekryteras av de kriminella gängen ska åldern för straffmyndighet sänkas och en utredning om att sänka straffmyndighetsåldern till 13 år införas. Det ska vara kännbart även för de ungdomar som begår brott, därför ska ungdomsfängelser upprättas för de under 18 år som dömts för allvarliga våldsbrott och andra grova brott.

Det är även viktigt att komma åt det organiserade myndighetsfusket som underbygger kriminaliteten och ta bort drivkraften; pengarna. Myndighetssamverkan ska öka på lokal nivå och kommunerna ska tas upp som aktör i lagen om uppgiftsskyldighet för att tidigt kunna uppmärksamma misstanke om brott. Statliga myndigheter så som exempelvis Tullverket, Polismyndigheten, Försäkringskassan, Migrationsverket, Kronofogden och Skatteverket ska samverka mer lokalt för att förhindra, försvåra och göra det mindre attraktivt att begå brott.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Mer myndighetssamverkan på lokal nivå.
- Att kommunerna tas upp som aktör i lag om uppgiftsskyldighet.
- Att ge berörda statliga myndigheter i uppdrag att delta i det lokala brottsförebyggande arbetet
- Att avskaffa mängdrabatten vid brott.
- Höjda minimistrafsskalan i brottsbalken, i synnerhet vid våldsbrott och sexualbrott.
- Straffskärpningar för gängkriminella.
- Att Införa dubbelt straff för gärningar med anknytning till uppgörelser kring gängkriminalitet.
- Sänkt straffmyndighetsålder.
- Att utreda en sänkning av straffmyndighetsåldern från 15 till 13 år.
- Ungdomsfängelser för personer upp till 18 år som dömts för allvarliga våldsbrott och andra grova brott.
- Nolltolerans mot brott.
- Att förbjuda gängkriminalitet.

HELA LÄNET SKA LEVA

Gävleborg är ett stort län som erbjuder en mångfald av naturupplevelser och friluftaktiviteter. Det ska gå att bo, arbeta och leva i hela länet. Stora avstånd skapar både utmaningar och möjligheter, genom att fokusera på de möjligheter som finns kan Gävleborg blomstra. Gävleborg har idag landets sämsta vägar, det vill Moderaterna ändra på. Det ska också vara möjligt att bo utanför staden utan att drabbas hårt ekonomiskt. Bränslepriserna behöver sänkas och kollektivtrafiken justeras så att den bättre gynnar boende i glesbygd. Skola, vård och omsorg finns idag generellt i tätorterna, välfärden ska göras mer tillgänglig även på landsbygden. Företag på landsbygden riskerar idag att slås ut på grund av krångliga regelverk. Äganderätten ska stärkas och skyddas och regellättnader för småskalig produktion och genomlysning av jord- och lantbruksstöd ska genomföras för att underlätta för företagande på lands- och glesbygd. Jakten är för många en stor anledning till att man väljer att bosätta sig på landsbygden. Idag upplever dock många jägare både hat och hot och rovdjur skapar problem för tamdjursägare. Hatet och hoten mot jägare måste tas på allvar och rovdjursstammen begränsas.

Kommunikationer

Det ska vara lätt och säkert att färdas i Gävleborg, även på landsbygden. Kollektivtrafiken ska finnas som komplement och de som är beroende av bilen ska kunna använda denna på ett både ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt.

Utmaningarna gällande kommunikationer på landsbygden är idag många. För dem som är beroende av bilen för att ta sig till jobb, studier eller fritidsaktiviteter blir kostnaden varje månad väldigt hög med dagens bränslepriser. Detta går ut över andra utgifter som man tvingas dra in på. Alla har heller inte råd att införskaffa en nyare bil med lägre utsläpp. Laddinfrastrukturen i länet är alltför sårbar och inte tillräckligt utbyggd för att laddbilar ska vara ett alternativ för alla. Vägnätet i Gävleborg är i stora delar eftersatta i sitt underhåll och har under många år fått sänkt hastighet i stället för höjd säkerhet. Detta påverkar kraftigt möjligheten att snabbt komma i kontakt med samhällsservice för många på lands- och glesbygd.

Det ska gå att bo och verka i hela länet och det behövs kraftfulla satsningar för att det ska vara möjligt. Dubbelbeskattningen på bensin och diesel ska avskaffas och skatten på drivmedel sänkas. Reseavdraget ska höjas för att bättre matcha den faktiska kostnaden det kostar att resa med bil. Reseavdrag ska införas från första kronan. För att fler ska ha möjlighet att välja mer miljövänliga alternativ ska det satsas på forskning av nya drivmedel och vi kommer att arbeta för att underlätta etablering av drivmedels – vätgas- och laddstationer. Det kommer dock ta tid att ställa om, därför ska utfasningen av förbränningsmotorer förlängas. Skatten på fordon med förbränningsmotorer ska under denna tid ej höjas. Säkerheten på våra vägar ska höjas, vi ska alltid arbeta för höjd hastighet och höjd vägstandard framför sänkt hastighet och sänkt vägstandard.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Att avskaffa dubbelbeskattningen och sänkt pris på diesel och bensin
- Höja reseavdraget till och från arbetet.
- Införa reseavdrag till och från arbete från första kronan.
- Att längre tid ges för utfasningen av förbränningsmotorer.
- Att stoppa höjningar av fordonsskatten.
- Större satsningar på vägunderhåll.
- Att öka säkerheten genom sly- och trädröjning samt rensning av stora stenar intill vägar.
- Att främja och stödja forskning om nya drivmedel.
- Att underlätta etablering av drivmedels-vätgas- och laddstationer.

Livspusslet

Välfärden ska vara väl utbyggd och nå även de på landsbygden i Gävleborg. Vård, skola och omsorg håller hög kvalitet och är tillgänglig även utanför centralorterna. Hela Gävleborg ska leva.

Idag är det svårt att ta del av välfärden på landsbygden, detta kräver ofta att man tar sig till en centralort vilket ökar resandet och kostnaden för de som bor utanför städerna. Detta skapar problem för dem som behöver besöka sjukvården (speciellt dem som besöker den regelbundet), och de som behöver färdas för att ta sig till jobb eller utbildning och elever vars fritid äts upp av resande till och från skolan. Att bedriva välfärdsverksamhet på landsbygden kan för privata aktörer vara olönsamt vilket minskar incitamenten att göra det och satsningar uteblir därmed.

För att skapa lönsamma förutsättningar även på landsbygden ska exempelvis kommunen arbeta för att erbjuda ett bra och centralt läge för dem som driver privat verksamhet. Det finns stora miljövinster och en stor samhällsnytta i att verksamheten kommer ut på landsbygden istället för att människor färdas till den, detta är de mobila team inom sjukvården ett bra exempel på.

Digitaliseringen ska fortsätta- Under coronapandemin har vi lärt oss att mycket som tidigare krävt resande och fysiska möten nu kan hanteras lika bra digitalt. Samarbetet mellan kommunerna och regionen ska effektiviseras, glesbygden gränsar ofta mot andra kommuner eller regioner och här finns stor samhälls- och miljönytta på att nyttja den samhällsservice som är närmast. Vidare ska fler servicepunkter och/ eller satellitkontor upprättas så att fler slipper resa. Detta ökar trivselen och öppnar nya möjligheter att ha lokala kollegor på olika företag.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Att uppmuntra och skapa goda förutsättningar för privata aktörer att etablera sig i glesbygd.
- Att se fördelarna i mobila team.
- Att fortsätta digitaliseringen.

- Att effektivisera arbetet mellan regionen och kommunerna.
- Att upprätta servicepunkter/ satellitkontor.
- att öka inhemsk livsmedelsproduktion, att begränsa foderfisket
- att gynna fiske för konsumtion
- att förbättra förutsättningarna för att bedriva jordbruk.

Företagande

Det är i företagen jobben skapas, det ska vara lätt att vara företagare och entreprenör även på landsbygden i Gävleborg.

Idag tvekar många på att utveckla sina företag på landsbygden till en heltidsförsörjning på grund av regel- och administrationsbördan. Vidare är många jord- och lantbruksstöd motsägelsefulla vilket försvårar nyttjandet av dessa och skapar ett beroende av dem. Många har en anställning i tätort och driver sina verksamheter på fritiden trots att de skulle kunna utöka och anställa. Förslaget om att tillåta gårdsförsäljning av alkohol har nu varit uppe på agendan alltför länge utan att genomföras. Även återinförandet av tjänstemannaansvar har skjutits på alltför länge, idag har myndigheterna orimligt stor makt utan att behöva stå till svars för någonting. Många näringar på landsbygden går under flertalet lagar och regelverk som kräver stora investeringar i fastighet och mark till skillnad från verksamheter i tätort där lokaler finns att hyra som innebär en mindre risk. Svenska livsmedel och djurnäringar har vidare svårt att konkurrera med utländska aktörer på grund av våra skatter och regler. Rovdjurbeståndet kan förändras över en natt, detta tillsammans med den hotade äganderätten på skog och mark skapar en stor osäkerhet kring gällande villkor. Det kustnära fisket upplever att de har svårt att bedriva sin verksamhet då de konkurreras ut av det storskaliga industrifisket.

Flertalet insatser krävs för att förbättra villkoren för företagande på landsbygden. Småskalig produktion ska främjas och regellättnader för småskalig produktion och tillfällig säsongsverksamhet ska inrättas. Gårdsförsäljning av alkohol ska tillåtas då detta är en viktig del av utvecklingen av företagande på landsbygden. Även utkörning av mat och alkohol ska tillåtas för restauranger med alkoholtillstånd. Regellättnader för gårdsförsäljning av livsmedel med tydligare nationella riktlinjer ska inrättas för att minska de kommunala skillnaderna. För att skapa en gynnsam tillväxt och för att minska krånglet ska en genomlysning av jord- och lantbruksstöden ske. För att underlätta ytterligare att bedriva verksamhet på landsbygden ska samordning av myndighetskontroller ske i syfte att minska antalet. Vidare ska regelverken vara sammanhållna för enklare hantering och efterlevnad och tjänstemannaansvaret återinföras. SveaSkog ska sälja mer mark och skog för att öka andelen skog och mark i privat ägande. Det kustnära fisket ska stärkas och värnas för att skapa bättre förutsättningar för de som fiskar att bedriva sin verksamhet.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Regellättnader för småskalig produktion.
- Att främja småskalig produktion.
- Regellättnader för tillfällig säsongsverksamhet.
- Samordning av myndighetskontroller i syfte att minska antalet.
- Att hatbrott och sabotage mot djurägare tas på allvar

- Sammanhållna regelverk för enklare hantering och efterlevnad.
- En genomlysning av jord- och lantbruksstöd.
- Att öka självförsörjningsandelen nationellt, regionalt och på individnivå.
- Att gårdsförsäljning av alkohol tillåts.
- Införandet av tjänstemannaansvar.
- Att utkörning av mat och alkohol för restauranger med alkoholtillstånd tillåts.
- Stärkt äganderätten av skog och mark.
- Att SveaSkog ska sälja mer skog och mark.
- Att stärka det kustnära fisket.

Viltvård

Närheten till naturen med allt vad det innebär är en av de stora vinsterna med livet på landsbygden. I Gävleborg finns en balans mellan tamdjur, dess ägare och vilda djur.

Det finns idag problem och en stor frustration kring situationen med våra stora rovdjur i länet. Många känner sig rädda för att vistas i skog och mark och man drar sig för att jaga med hund av rädsla för vad som ska hända denne. Man oroar sig också för att sina tamdjur ska utsättas för rovdjursattack. Det är också problematiskt när en stam vilda djur understiger den genetiska livsdugligheten, då det bidrar till att sjukdomar och avvikande beteenden kan uppkomma. Det nationella målet kring gynnsam bevarandestatus (GYBS) för en art skapar problem för det lokala då det innebär att det kan vara en hög koncentration av rovdjur på en plats men man kan inte åtgärda detta. Vargjakten försvåras ytterligare på grund av ett tillsynsärende som ligger hos EU gällande licensjakt på varg, detta leder till att beslut om varg ofta missgynnar svenskt lantbruk och berörda privatpersoner mer än nödvändigt.

Det ska vara möjligt att verka i naturen på landsbygden och att ägna sig åt jakt eller att ha tamboskap utan att känna obehag. Rovdjursstammen i vårt län behöver ses över och begränsas. De som drabbas av viltvården ska också vara de som kan vara med och påverka, därför ska viltvården påverkas lokalt i antal och genomförande. Tillsynsärendet i EU gällande vargjakt behöver avskrivas för att vi ska kunna hantera den kraftigt ökande vargstammen. För att öka förutsättningarna för en god viltvård i länet ska viltvården flyttas från Naturvårdsverket till en ny Viltvårdsmyndighet med lokal förankring i varje län. Moderaterna kommer även verka för att attityden till viltvård ska bli mer positiv, samt att viltvårdens påverkan på tamboskap utreds. Flertalet åtgärder för att underlätta viltvård och jakt vidtas. Löshundsjakten ska kulturstämplas och hot mot jägare måste tas på större allvar. Det ska också underlättas för kommersiell försäljning av viltkött och godkända slakterier ska tillåtas att ta in viltkött för försäljning. När en art, exempelvis mygg och varg, blir så pass dominant att livsvillkoren för människor och djur försvåras ska man agera lokalt.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Att hot mot jägare ska tas på större allvar.
- En positivare syn på viltvård.
- Att stora rovdjur ska hållas på lägsta möjliga nivå i länet utefter evidens om genetiskt livsdugliga stammar (GYBS).
- Att riksdagen beslutar om nivån på gynnsam bevarande status (GYBS).

- Inrätta en nationell viltvårdsmyndighet, i stället för Naturvårdsverket, samt lokal förvaltning i Gävleborg.
- Att viltvård ska påverkas lokalt i antal och genomförande.
- Att viltvårdens påverkan på tamboskapen ska utredas.
- Att underlätta kommersiell försäljning av viltkött.
- Att Kulturstämpla löshundsjakten.
- Att lokalt agera när en art blir så dominant att livsvillkoren för andra djur och människor försvåras, tex mygg och varg.
- Att vapenlagstiftning får inte påverka jägares och tävlingskyttars möjligheter att äga flera vapen av samma eller olika typer.
- Att ändra jaktförordningen så att det lokala förvaltningsmålet är överordnat det nationella GYBS-målet.
- Att underlätta för skydds jakt även om GYBS (gynnsam bevarandestatus) inte kan uppnås.
- Att den enskildes intressen ska tillvaratas i högre grad än allmänna intressen vid rovdjursproblematik.
- Att aktivt arbeta för att tillsynsärendet hos EU avslutas.
- Att det ska finnas max ett vargrevir per län i Sverige.
- Att skarvkolonier förhindras att etablera sig där de stör lokalsamhället med sin närvaro.
- För ökad avskjutning av säl, att avskaffa lagen mot försäljning av sälprodukter, att införa en tillvaratagande ersättning vid säljakt.

Övrigt.

Det ska vara lätt att bo och leva i hela länet, även på landsbygden. Även "mindre" detaljer som kontanthantering och avfallshantering ska fungera lika smidigt som i städerna.

Möjligheten att betala med kontanter försvinner allt mer. För boende i gles- och landsbygd är detta problematiskt då många i vårt inland vittnar om dålig mobiltäckning vilket försvårar betalningar via swish eller liknande. Vi har också sett exempel på stora livsmedelsbutiker som haft problem och tvingas stänga, även VISA och Mastercard har haft driftstörningar som skapat problem i flera dygn. Gällande butiker med problem kan detta ställa till det rejält för dem i lands- och glesbygd som inte har samma möjligheter att välja en annan butik som stadsbor har. Vi har fortfarande stora brister i vårt återvinningssystem där olika material inte tas tillvara på ett bra sätt. Det är också svårt för invånarna att hantera återvinning då det innebär att man själv måste köra sitt avfall till en återvinningsstation vilket är mindre effektivt än om detta gick att samordna.

Möjligheten till uttag och insättning av kontanter ska säkerställas i hela Gävleborg för att stärka krisberedskapen. Detta är extra viktigt på landsbygden där uppkoppling och elförsörjning kan vara bristfällig. Många äldre som behöver hjälp med olika inköp kan också känna olust över att lämna ut sitt bankkort med kod. De kan känna sig tryggare med att lämna ut kontanter. För att underlätta avfallshanteringen och också skapa en affärsmöjlighet ska möjligheten till att själv kunna sälja delar av eget avfall utredas. Kravet på sophämtning/renhållning vid varje fastighet ska slopas och en utredning kring möjligheten till samordnad upphämtning av skänkt återvinningsmaterial ska tillsättas.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Att möjligheten till uttag och insättning av kontanter ska säkerställas i hela Gävleborg.
- Slopas kravet på sophämtning/ renhållning för varje fastighet.
- Att utreda möjligheten att själv kunna sälja fler delar av eget avfall till marknaden.
- Att utreda möjligheten till samordnad upphämtning av skänkt återvinningsmaterial.

MILJÖ

Miljöarbetet ska ses som någonting positivt som skapar förutsättningar för oss som lever och verkar i vårt län och för kommande generationer. Omställningen går ibland för snabbt och drabbar oss bland annat genom stigande el- och bränslepriser vilket för vissa kan vara avgörande för om ekonomin går ihop eller ej. Stabil elförsörjning via kärnkraft och mindre vattenkraftverk behöver upprättas. Vi måste också vara rädda om våra naturtillgångar och livsmedel och utreda vad exempelvis konstgödningen av fisk gör med våra vattendrag så som åar och hav. Tillgången på vatten är till största del god idag men tillgången behöver säkerställas och nya metoder för vattenförsörjning arbetas fram.

Vatten

Vatten är vårt viktigaste livsmedel och tillgången på vatten ska vara god i Gävleborg. Vatten är en förutsättning för liv och vi ska värna våra vattendrag och vårt dricksvatten.

Idag hotas vattnet av både bristande tillgång och försämrade kvalitet. Våra vattenkraftverk är gamla och ofta med stora tapp i läckage, vi tappar i tryck och matar marken med dricksvatten som skapar en instabilitet. När nätverket inte är slutet finns också risk för kontaminering. Idag finns heller inte tillgång till dricksvatten i större mängd för medborgare utan kommunalt system om behov skulle uppstå på grund av sinande brunnar eller liknande. Det finns frågetecken kring hur våra fiskodlingar påverkar övrigt vattenliv vad gäller gifter, sjukdomar och matrester. Detta vet vi idag för lite om, detsamma gäller konstgödningen gällande våra vattendrag så som hav och sjöar. Det finns också en risk att våra vatten töms på fisk och vattenlevande djur då det idag inte finns några begränsande fiskekvoter på vatten som flera länder nyttjar. Fiskar och marina djur ser inte våra gränser och det finns därför en risk om vi inte tar gemensamt ansvar. Mark och vatten som är i behov av sanering drabbar oss alla gemensamt om markägaren inte tar ansvar för detta.

För att värna om vattnet och säkerställa god tillgång idag och imorgon ska våra VA-system förnyas, repareras och underhållas. Det pågår projekt på flera platser i landet kring att samtidigt som VA dras fram till nya områden även bygga in grävattensystem. Detta för att grävatten är vatten som lättare kan filtreras och återanvändas för exempelvis bevattning eller i andra sammanhang där livsmedelskvalitet inte är nödvändigt. Möjligheten att dra in grävattensystem vid nybyggnation där vattenbrist förekommer ska utredas. Det ska också etableras beredskap för hämtning av dricksvatten i större mängd för att vatten ska finnas tillgänglig i händelse av sinande brunnar eller om ledningssystemet stängs av. I händelse av förorenad mark eller vatten där markägaren inte har förmåga att ta ansvar för detta ska det säkerställas att mark och vatten ändå blir sanerat. Vi måste även satsa på att rena kontaminerade vattendrag så som hav och sjöar för att säkra vårt viktigaste livsmedel; vatten. För ett lyckat miljöarbete krävs samarbete över landsgränserna för att implementera ny teknik för reningsverk runt hela Östersjön. Vad gäller fiskodling ska dess påverkan på övrigt vattenliv utredas, så även konstgödningens påverkan. Att vi behöver gödning framstår självklart för att ge oss näringsrik mat men vi behöver också stoppa bieffekterna av detta. För att skydda fiskbeståndet ska fiskekvoterna begränsas gemensamt med andra länder kring samma vatten och fisket i internationellt vatten begränsas.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Att möjligheterna för gråvattensystem vid nybyggnation där vattenbrist föreligger utreds.
- Att VA-systemet förnyas, repareras och underhålls.
- Att ny teknik för reningsverk runt hela Östersjön implementeras.
- Att kontaminerade vattendrag, sjöar och har renas.
- Säkerställande av sanering av mark och vatten görs när markägaren inte har förmågan.
- Att fiskodlingarnas påverkan på övrigt vattenliv utreds.
- Att konstgödningens påverkan på våra vattendrag, sjöar och hav utreds.
- En begränsning av fiskekvoter gemensamt med andra länder kring samma vatten.
- Att begränsa fisket i internationellt vatten.
- Att beredskap för hämtning av dricksvatten i större mängder, om enskilda brunnar sinar eller om ledningssystemet helt enkelt måste stängas av, etableras.
- Att se över och införa smarta lösningar för att minska vattenförbrukningen i både hushåll och industri.

Energiförsörjning

Energiförsörjningen ska vara god och konkurrenskraftig i Gävleborg för att förse både privatpersoner samt företag och industrier med hållbar energi.

Idag finns stora utmaningar och behovet av tillförlitlig el ökar i och med att fler industrier elektrifierar sin verksamhet. Vi har idag ett komplicerat system för att i vissa fall betala skatt på egengenererad energi och en avräkning på energi som säljs ut på det gemensamma nätet. Det finns idag inget sätt att hantera den egengenererade elen vilket skapar problem då dagens system inte är lätthanterligt.

Gävleborg, en region där mycket stor del av landets vindkraft planeras byggas på land och till havs. Sverige behöver en energipolitik som skapar en stabil elförsörjning åt hela samhället, industrier och hushåll. Elen ska räcka utan att industrier tvingas stänga produktionen eller att hushåll måste låta bli att dammsuga ett särskilt klockslag under dygnet. Vi behöver ett hållbart elsystem med en planerbar produktion av vårt basbehov av el. I detta är inte en fortsatt utbyggnad av storskalig vindkraft en lösning då den skapar instabilitet i energisystemet. Därför anser vi att utbyggnaden av vindkraft behöver ske mer restriktivt och kontrollerat med hänsyn till lokalsamhällen där de planeras byggas. Vi anser därutöver att det kommunala vetot fortsatt ska vara starkt, beslut ska tas så nära medborgarna som möjligt för bäst förankring.

För att säkerställa energiförsörjningen i Gävleborg och i hela landet ska fler lokala kärnkraftverk byggas och ytterligare reaktor i Forsmark. Kärnkraft är ett bra alternativ för vår basproduktion och det finns idag mycket teknik och forskning som går att utveckla. Vi ska också uppmuntra och främja forskning och teknikutveckling kring ny energiteknik, det är viktigt att vi inte bara byter ett farligt utsläpp mot ett annat. För att underlätta för självständig eller samfällig egenproducerad el avskaffas skatteplikten på egengenererad el som inte säljs vidare. Regellättnader ska tas fram för egengenererad el för enskild eller samfällighet. Möjligheten att omvandla lokal sopförbränning ska ses över, detta för att nya möjligheter för att skapa drivmedel och ta kontroll över produktionen ska vara möjligt. Vidare ska

förutsättningarna för mindre vattenkraftverk förbättras, alla gynnas av att fler kan producera lokal el. Det kommunala vetot vid etablering av vindkraft ska värnas, beslut ska tas så nära medborgarna som möjligt för bäst förankring.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Avskaffning av skatteplikten på egengenererad el som inte säljs vidare.
- Bättre förutsättningar för mindre vattenkraftverk.
- Regellättnader för egengenererad el för enskild eller samfällighet.
- Att uppmuntra och främja forskning och teknikutveckling kring energiteknik.
- Att Utredda möjligheterna för lokal kärnkraft
- Byggandet av ytterligare reaktor i Forsmark.
- Att se över möjligheten att omvandla lokal sopförbränning till vätgas.
- Att värna det kommunala vetot vid etablering av vindkraft.
- Att eventuell fortsatt utbyggnad av vindkraft i Gävleborg ska ske mycket restriktivt.
- Att etablering av vindkraft i Gävleborg inte får ske på ställen där den skapar påtagliga konflikter med lokalbefolkningen eller där den stör natur och miljö.
- Att havsbaserad vindkraft ska placeras långt ut på internationellt vatten.

INFRASTRUKTUR

Ett stort län som Gävleborg kräver god infrastruktur för att människor och gods lätt ska kunna färdas genom länet. Vi moderater kommer aldrig att acceptera att vi har landets sämsta vägar eller att människor dör i trafiken på grund av bristande underhåll och satsningar. Vägstandarden behöver höjas och vi måste en gång för alla få till stånd en fyrfilig E4:a som knyter ihop länet. Likt E4:an skapar Ostkustbanan idag en flaskhals på grund av att den bara har ett spår, den är idag underdimensionerad för mängden gods och människor som behöver trafikera den. Dubbelspår på Ostkustbanan är en förutsättning för den regionala utvecklingen. Kollektivtrafiken dras med ekonomiska utmaningar på grund av coronapandemin och ökade bränslepriser, för att öka lönsamheten ska reklam återinföras på våra bussar och rabattstrukturen ska ses över. Tryggheten behöver också öka för att fler ska vara trygga med att åka kollektivt. Trygga nattstopp införs i syfte att skapa en tryggare kollektivtrafik.

Vägar och järnvägar

Det ska vara lätt för gods och människor att fraktas genom länet och vägar och järnvägar håller god standard och är trafiksäkra. Våra kommunikationsvägar knyter ihop länet och underlättar för människor och gods att färdas i och genom länet.

Gävleborg har idag de sämsta vägarna i hela landet och en eftersatt infrastruktur efter år av dåliga prioriteringar av styrande politiker. E4:an som går genom hela länet är direkt trafikfarlig i de norra delarna där många tyvärr fått sätta livet till i bilolyckor. På sträckan mellan Gävle – Söderhamn skapas ofta långa köer och olyckor till följd av 1+2-vägen. Detta skapar problem för såväl privatpersoner, yrkestrafik och blåljusfordon. Riksväg 83 har i många år varit eftersatt, trots att pengar funnits avsatta, vilket lett till att den är så pass trafikfarlig att den kallas för "dödens väg". Även i tågtrafiken skapas flaskhalsar som begränsar mängden resor och gods som fraktas på sträckan i och med att satsningen på dubbelspår på Ostkustbanan ständigt skjuts på framtiden. Även Norra stambanan har flaskhalsar som skapar problem och leder till en sämre turtäthet. Kilafors-Holmsveden 15 km och Ockelbo-Mo grindar 7 km.

Standarden på vägarna i och genom länet behöver höjas. Vi moderater kommer att prioritera dessa i länsplanen. Vi satsar på att rusta upp vårt eftersatta vägnät. Det måste finnas en realism kring de satsningar som sker, våra invånare måste få ihop vardagspusslet. E4:an ska bli fyrfilig genom hela länet för att minska antalet dödsolyckor och ta bort flaskhalsarna, det ska vara lätt att färdas genom länet. De utlovade satsningarna på riksväg 83 ska genomföras för att öka trafiksäkerheten. Satsningar på dubbelspår på Ostkustbanan ska prioriteras för att öka mängden människor och gods som färdas på sträckan. Flaskhalsarna på Norra stambanan ska byggas bort för att skapa ett bättre flöde med större kapacitet. Lite pengar i sammanhanget, men stor vinst för många. Länets hamnar ska ses som en prioriterad resurs då de är av stor vikt för vår exportindustri.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Att hela länet ska leva.
- Att prioritera fyrfilig E4:a genom hela länet i den nationella planen.
- Att prioritera vägar i länsplanen.
- Dubbelspår ostkustbanan.
- Att bygga bort flaskhalsarna på Norra Stambanan.
- Att rusta upp länets eftersatta vägar.
- Att utlovade satsningar på riksväg 83 och 84 ska genomföras.
- Att möjliggöra för utbyggnad av laddinfrastruktur.

Kollektivtrafik

Det ska vara snabbt, enkelt och pålitligt att färdas kollektivt i Gävleborg med välutbyggd trafik. Resenärerna kan lita på att bussen och tåget går i tid och att det är tryggt och säkert att åka kollektivt.

Kollektivtrafiken har idag dock utmaningar, främst vad gäller trygghetsaspekten och den ekonomiska lönsamheten. Flertalet hållplatser är ödsliga och mörka och det känns inte alltid säkert att vistas vid hållplatser eller stationer. I och med coronapandemin uppstod också ett inkomstbortfall då det inte varit möjligt att betala för sin resa, det finns därför en överhängande risk att turer kan komma att ställas in då de ekonomiska effekterna inte kompenseras i samma utsträckning av staten som exempelvis sjukvården.

För att höja tryggheten i kollektivtrafiken behövs flera åtgärder, trygga nattstopp som innebär att man får kliva av bussen mellan hållplatserna ska inrättas. Detta för att fler ska ta sig hem tryggt. Antalet trygghetskameror ska utökas och personalen utbildas i att upptäcka sexuellt ofredande för att kunna bistå passagerarna vid incident. Hållplatser och resecentrum ska ses över och anpassas för att bli säkrare och tryggare. Det krävs stora resurser för att bedriva kollektivtrafik, medlen ska användas så effektivt som möjligt. Att köra bussar med låg nyttjandegrad är inte effektivt, dessa ersätts med anropsstyrd trafik. Detta möjliggör även för fler att ta del av kollektivtrafiken även på mindre orter. För att stärka ekonomin ytterligare ska det vara möjligt med reklam på våra bussar och tåg.

Rabattstrukturen behöver ses över för att göra det mer begripligt vilka rabatter som finns och hur man tar del av dem, det ger även en överblick om vilka rabatter som eventuellt ska justeras.

För att det ska vara möjligt för fler att ta del av kultur i länet införs kulturpass i kollektivtrafiken. Det innebär en gemensam biljett som ger tillträde till både kollektivtrafiken och kulturevenemang. Detta skulle höja kollektivtrafikens attraktivitet och eventuellt också öka resandet. För att kollektivtrafiken ska möta morgondagens behov och ligga i framkant vad gäller teknikutveckling ska kollektivtrafik i stadsnära lägen köras av förarlösa eldrivna mindre bussar med kraftigt utökad turtäthet. Det kapar kostnaderna och skapar utrymme för en ökad turtäthet även på landsbygden.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Trygga nattstopp
- Att utbilda personalen i kollektivtrafiken i att upptäcka sexuellt ofredande.
- Fler trygghetskameror i fordonsflottan.
- Att göra kollektivtrafiken mer attraktiv.
- Kulturpass på kollektivtrafiken som gäller i hela länet.
- Göra det möjligt med reklamintäkter på bussar och tåg.
- Att effektivisera kollektivtrafiken.
- Att se över rabattstrukturen inom kollektivtrafiken.
- Ökad tryggheten inom kollektivtrafiken.
- Ökad tryggheten vid hållplatser och resecentrum.
- Anropsstyrd kollektivtrafik på mindre orter.
- Förarlösa bussar i tätorterna tillsammans med externa aktörer.
- Att effektivisera kollektivtrafik genom till exempel anropsstyrd kollektivtrafik efter förarlösa bussar i tätorter.
- Att möjliggöra för fler att ta med cykel på X-trafiks tåg.

REGIONAL UTVECKLING

Vi moderater vill att Gävleborg ska leva upp till sin fulla potential. Då måste det vara attraktivt att arbeta, driva företag och att bo här. Företagsklimatet är idag under all kritik och många företag letar febrilt efter rätt kompetens. För att underlätta för företagarna behöver ett företagsråd upprättas för att skapa bättre förutsättningar för att driva företag i Gävleborg och som kan hjälpas åt att komma till rätta med kompetensförsörjningsfrågan. Naturen är en av Gävleborgs största tillgångar vad gäller attraktivitet vid bosättning, strandskyddet ska avskaffas så att fler kan bosätta sig på strandnära attraktiva platser. Det är också viktigt att säkerställa att naturen är attraktiv och erbjuder tillfälle för rekreation. Idag förstörs en stor del av våra skärgårdar av skarvar som äter upp fisken i våra vatten och förvandlar öar till spököar. Antalet skarvar måste minska så att Gävleborgarna får tillbaka sina skärgårdar.

Konkurrenskraft

Gävleborg ska vara konkurrenskraftigt mot andra län och ett län dit många företag söker sig och redan befintliga vill expandera. Det upplevs lätt att verka här och gävleborgarna kan ta del av en stor del tjänster som tillhandahålls av våra företag.

Det finns behov av stora förbättringar vad gäller företagsklimatet och Gävleborgs konkurrens- och attraktionskraft. Många av Gävleborgs kommuner ligger och har länge legat i botten i på Svenskt Näringslivs rakning gällande företagsklimat. Det upplevs idag svårt och krångligt att driva företag och myndigheterna är inte serviceinriktade. Här saknas också ett tydligt ledarskap i regionen vilket skapar förvirring kring om det är länsstyrelsen eller regionen som har ansvar i olika frågor. Många företag har också svårt att hitta rätt kompetens till rätt tjänst samtidigt som arbetslösheten är hög. Vi har flertalet gånger hört talas om exempelvis personal inom sjukvården som flyttat hit med sin familj och dennes respektive har svårt att hitta ett bra och intressant arbete.

Gävleborg är ett stort län med mycket landsbygd, att driva företag på landsbygden upplevs svårt på grund av dålig utbyggd infrastruktur vilket är problematiskt.

Det krävs krafttag för att stärka Gävleborgs attraktions- och konkurrenskraft. Bland annat besöksnäringen behöver stärkas för att gynna företag i form av ökad handel och efterfrågan på tjänster. Vidare krävs att regionledningen ska vara tydlig, öppen och transparent för att bistå företag och invånare som vill etablera sig här eller flytta hit. För att göra det lättare att starta företag i Gävleborg inrättas företagslotsar som hjälper kommunerna att matcha företag med kompetens över kommungränserna. Vi ser också positivt på att ett företagsråd etableras, där företag kan mötas och utbyta erfarenheter och få svar på frågor som hur man startar företag i Gävleborg och var man hittar rätt kompetens. För att fler ska kunna lägga anbud i offentliga upphandlingar ska dessa utformas på sådant sätt att det lokala näringslivet kan lägga anbud. Etableringscoach/medflyttarservice inrättas för att bistå nyinflyttade med information om bra skolor och bra sätt att finna bostad och jobb.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- En stärkt besöksnäring.
- Ett tydligare ledarskap i regionen .
- Att underlätta för företagande på landsbygden.
- Att förbättra förutsättningarna för näringslivet.
- Att införa en tjänst för etableringscoach / medflyttarservice.
- Att inrätta företagslotsar.
- Att företagsråd etableras.
- Att underlätta för fler aktörer att delta i upphandling.

Leva och bo

Det ska gå att bo och leva bra i hela Gävleborg, servicen är bra utbyggd och både stadens och landsbygdens förutsättningar är goda. Här kan alla hitta en plats som känns hemma.

Framförallt landsbygden har idag stora utmaningar vad gäller utbyggd service. Byskolor läggs ned och internetuppkoppling försvårar för boende och företag att verka utanför tätorterna. Att inte behöva resa långt för att gå i skolan och tillgången till internet är för många direkt avgörande för var man väljer att bosätta sig eller driva sitt företag. Den tillgång som naturen skulle kunna vara för Gävleborg stjälps alltför ofta av äganderätten och strandskyddet. Äganderätten hamnar ofta i konflikt med andra intressen så som kommersiella intressen, offentliga intressen och allemansrätten vilket försvårar för dem som äger och brukar skog att nyttja den som de önskar. Strandskyddet hindrar oss att bygga på högattraktiva platser. De som bor och vistas i skärgården möts i allt större utsträckning av döda spököar och stanken av skarvar vilket stör och minskar trivseln.

Äganderätten behöver stärkas och strandskyddet avskaffas för att Gävleborg ska kunna leva upp det sin fulla potential. Här finns fantastiska resurser i naturen, det är vår styrka och dessa ska vi tillåtas använda. Antalet skarvar ska minska kraftigt för att skydda och bevara länets skärgårdar. Moderaterna kommer även att verka för att landsbygdsskolorna behålls för att fler ska kunna välja att bo på landsbygden utan barn ska behöva resa långt för att ta sig till skolan. En god internetuppkoppling ska vara självklarhet i länet, det underlättar både för privatpersoner och företag och bidrar till en enklare vardag.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Stärkt äganderätt.
- Att avskaffa strandskyddet.
- Att minska antalet skarvar.
- Att behålla landsbygdsskolor.
- Att säkerställa skola och service i hela länet.
- Att säkerställa en god internetuppkoppling i hela länet.
- Minska antalet skarvar och sälar.

KULTUR OCH IDROTT

Kultur och idrott är viktiga delar för ett välbefinnande för de personer som lever och verkar i Gävleborg. Vi har i vårt län utmaningar vad gäller folkhälsan. Idrotten har där en oerhört viktig roll att fylla men det kräver också att de ideella krafterna som bär upp idrotten orkar fortsätta sitt viktiga arbete. En plan för kulturen och idrotten i Gävleborg ska upprättas för att skapa bättre förutsättningar och finansieringen till idrottslivet och föreningar ska breddas. Kulturen berikar oss alla på olika sätt och vi tilltalas alla av olika former av kultur. Det är därför viktigt att det finns en mångfald av kulturutövare i Gävleborg. Det ska också säkerställas att barn och unga får ta del av kultur, kultur för barn och unga ska därför prioriteras.

Kultur

Det ska finnas ett brett kulturutbud i Gävleborg med en mångfald av utförare, här finns något för alla. Kulturen engagerar många och är ekonomiskt gynnsam för dess utförare.

Kulturen kan i Gävleborg upplevas snäv och svår att ta till sig för vissa grupper, det finns en outtalad regel kring vad som räknas som "fin" kultur och inte. Det finns också en åsiktskorridor kring vad som är acceptabelt att tycka om kultur. Vidare är det idag inte självklart att den kommer alla till gagn på ett enkelt sätt, speciellt barn och unga som inte har föräldrar med ekonomiska medel eller intresse för kultur riskerar att inte ta del av kultur i samma utsträckning som andra barn. Kulturen bärs i för stor utsträckning upp av offentlig finansiering då den sällan är ekonomiskt gynnsam. Det kan leda till att viss kultur som anses vara "rätt" kultur drar fördel på bekostnad av annan kultur.

Andel barn som får ta del av kultur ska öka. Kulturen ska integreras i skolan genom att våra kulturinstitutioner verkar ute i länet och genom att elever ges möjlighet att besöka olika kulturevenemang. De gånger kultur subventioneras ska kultur för barn alltid prioriteras högre än kultur för vuxna. För att kulturen ska vara fri och gynnas ekonomiskt ska finansiering med skattemedel i hög grad undvikas, istället ska finansieringen av kulturen breddas. Ett sätt att ändå ta del av offentliga medel ska vara via crowdfunding, det innebär att aktören själv lyckas samla medel och att det offentliga sedan sponsrar med samma summa. Vad gäller den offentligt finansierade konsten som finns idag ska den ses över för att se om något område ska tillkomma och om något ska tas bort.

Det ska finnas något för alla att ta del av i kulturutbudet i Gävleborg, därför uppmuntrar vi till en mångfald av kulturutförare.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Mer kultur i skolan.
- Att prioritera kultur för barn och unga.
- Att bredda finansieringen av kulturen.
- Att det erbjuds en bredd av kultur.
- Att införa crowdfunding.
- Att uppmuntra till mångfald av kulturutövare.

- Att se över den offentligt finansierade kulturen för att se om fler områden kan tillkomma.

Idrott

I Gävleborg finns ett brett idrottsutbud som engagerar både unga och gamla, detta bidrar till en god hälsa och skapar en meningsfull tillvaro för många.

Idrotten bärs till stor del upp av ideella krafter och medel, alltför ofta stryker idrotten på foten till förmån för kulturen då det gäller offentlig finansiering. Detta trots att Gävleborg är ett starkt idrottslän. Gävleborg har bland landets sämsta folkhälsa och stillasittandet bland barn och unga ökar ständigt.

För att minska motsättningarna mellan kultur och idrott och för att ta ett helhetsgrepp kring dessa områden ska en långsiktig plan tas fram för kulturen och idrotten. Stödet till idrotten ska öka för att stärka denna då idrotten är oerhört viktig för både det psykiska och det fysiska välmåendet. Idrottens goda effekter är många, det skapar en gemenskap och ett sammanhang och barn och unga som idrottar hamnar i mindre utsträckning i kriminalitet samt deltar i högre grad i allmänna val. Finansieringen till idrottslivet och mindre föreningar ska breddas för att öka den ekonomiska bärigheten.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Breddning av finansieringen till idrottslivet och mindre föreningar.
- Att ge stöd till idrottslivet.
- En långsiktig plan för att stärka idrotten och kulturen.

ÖVRIGT

Skattepengarna ska förvaltas väl i Gävleborg och de offentliga verksamheterna har stor respekt för dessa och jobbar ständigt för att effektivisera sättet de används på.

Det finns många eldsjälur som upprätthåller de ideella föreningarna, detta är ett krävande engagemang som tar mycket tid och resurser i anspråk och som alltför sällan uppmuntras. Detta kan leda till att de ideella krafterna till slut inte orkar engagera sig. Det sker idag inte någon tillfredsställande prioritering av de offentliga skattepengarna utan strös lite här och där. Detta kan leda till slöseri och kan skada förtroendet för de offentliga verksamheterna om skattepengar hanteras ovarsamt.

Prioriteringar som ser till att vi får ut mest utdelning per krona ska vara norm, skattepengarslöseriet måste ta slut. Det är viktigt att vi hanterar de offentliga medlen med stor respekt. För att uppmuntra och stötta de eldsjälur som finns i länet inrättas en regional stipendiefond.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Att prioritera "pang för pengarna" gällande offentliga medel.
- Att inrätta en regional stipendiefond.

SJUKVÅRD

Sjukvården i Gävleborg ska hålla hög kvalitet och vara tillgänglig i hela länet, regionen måste vara en attraktiv arbetsgivare med bra arbetsvillkor för att detta ska vara möjligt. Tyvärr dras regionen med personalbrist som leder till stängda vårdplatser och en sämre tillgänglighet. Satsningar behöver göras för att öka medarbetarnas trivsel på jobbet. För att minska arbetsbelastningen ska grundbemanningen öka. Idag är Region Gävleborg den region där andel nyanställda administratörer ökar näst mest, detta tar resurser som istället hade kunnat läggas på sjukvården och komma patienterna till gagn. Effektiviseringar behöver göras och administrationen minska. Primärvården har länge varit underfinansierad vilket skapar utmaningar för att upprätthålla en god och nära vård. Primärvården ska stärkas och vara tillgänglig i hela länet. Samarbetet mellan regionen och kommunerna brister alltför ofta vilket resulterar i att patienter faller mellan stolarna. Delat ansvar är ingens ansvar. Det är oacceptabelt, samarbetet mellan regionen och kommunerna behöver förbättras. Psykiatrin har länge varit eftersatt och andelen anmälningar till patientnämnden ökar. Psykiatrin ska prioriteras och som ett steg i att stärka psykiatrin ska psykiatriambulanser inrättas för att snabbt hjälpa akut sjuka patienter. Vi moderater tror att varje individ ska kunna leva upp till sin fulla potential. De personer som är i behov av hjälpmedel och rehab för att nå sin fulla potential ska ges detta i stor utsträckning.

Medarbetare

Region Gävleborg ska vara en attraktiv arbetsgivare där befintliga medarbetare trivs och upplever en god och stimulerande arbetsmiljö. Vi har ett gott rykte som arbetsgivare och många söker sig hit för att arbeta.

Idag finns stora utmaningar vad gäller att rekrytera och behålla medarbetare och regionen är inte en attraktiv arbetsgivare. Detta går ut över både patienter och våra medarbetare. För låg bemanning och många vakanser leder till övertid och en hård arbetsbelastning för medarbetarna. Det innebär ett stort stressmoment att inte kunna slappna av på sin lediga tid på grund av rädsla för vakanta pass, övertid eller att bli utbeordrade. När den egna personalstyrkan tryter används ofta hyrläkare, detta skapar också en extra stress hos våra medarbetare då det skapar en ryckighet och extra arbetsbelastning att ständigt behöva lära upp nya medarbetare. Personalbrist leder också till att nya medarbetare inte hinner vara nya på jobbet vilket kan skapa en känsla av otrygghet. För få medarbetare resulterar i stängda vårdplatser då det inte går att bemanna dessa. Det bidrar till en otillgänglig vård och långa vårdköer.

Att bli en attraktiv arbetsgivare är en av de absolut viktigaste uppgifterna för att kunna tillhandahålla en god och tillgänglig vård med hög kvalitet. Region Gävleborg ska satsa mer på kompetensutveckling av medarbetarna för att låta varje medarbetare leva upp till sin fulla potential. Även timanställda ska få ta del av kompetensutvecklingen. För dem som ger det lilla extra ska karriärtjänster inrättas för att öka karriärmöjligheterna inom vården. För att fler ska ha möjlighet till vidareutbildning inom specialistkompetenser införs en regional specialisttjänstgöring för sjuksköterskor. För att underlätta detta ska samarbetet mellan regionen och vårdutbildningar öka. Vidare ska ett strategiskt kompetensförsörjningsprogram tas fram och andelen hyrpersonal minska. För att möjliggöra för fler utanför länet att ta ett jobb inom Region Gävleborg ska flyttbidrag erbjudas till bristyrken.

För att bli en attraktiv arbetsgivare behöver arbetsmiljön vara god. Grundbemanningen ska utökas för att minska övertid och utbeordring samt minska arbetsbelastningen. För att fler ska orka längre och för att undvika sjukskrivningar är det viktigt att man får vara ny på jobbet, introduktionen för nyanställda ska därför förbättras. Vid en hög arbetsbelastning är det inte säkert att det finns mycket energi kvar vid hemgång, när tiden är knapp är det ofta träningen som får stryka på foten. Fler medarbetare ska därför ges möjlighet att träna på arbetstid. Det friskvårdsbidrag som finns kvar vid årets slut ska vara möjligt att nyttja även när nästa år börjar, inga friskvårdspengar ska brinna inne.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Satsning på kompetensutveckling av medarbetarna
- Att låta timanställda ta del av kompetensutveckling.
- Inrättandet av karriärtjänster, motsvarande förstelärare.
- Att satsa på all personal
- Utökad grundbemanning.
- Att bli en mer attraktiv arbetsgivare.
- Att låta medarbetarna ta del av friskvårdsbidraget längre tid än ett år.
- Att regionen erbjuder flyttbidrag.
- Att införa en regional specialisttjänstgöring för sjuksköterskor.
- Utvecklat samarbetet mellan regionen och vårdutbildningar
- Införandet av bättre och effektivare introduktion för nyanställda.
- Minskat oberoende av hyrläkare.
- Att göra regionen mer aktiv i hälsofrämjande åtgärder för medarbetare.
- Utökad möjlighet för fler grupper att träna på arbetstid.
- Att ta fram ett strategiskt kompetensförsörjningsprogram.

Effektivitet

Region Gävleborg ska hushålla med våra gemensamma skattemedel och ha ordning och reda i organisationen och ekonomi. Man ska underlätta för medarbetarna samt öka förtroendet för regionen hos medborgarna.

Idag är regionen en av de regioner som har störst andel nyanställda administratörer, av de anställda är det fler som jobbar med administration än patientnära. En överbyggnad av administration skapar onödigt arbete och tar resurser i form av tid och pengar som istället kan användas till att bedriva patientnära vård. Byråkratin skapar långa beslutsvägar och försvårar tillvaron för både medarbetare och patienter. Regionen dras också med ständigt återkommande underskott i sjukvårdens verksamheter, det är tydligt att de resurser som finns inte används effektivt. På samma sätt som de ekonomiska resurserna används effektivt så finns stor förbättringspotential gällande sjukvårdens lokaler. Idag finns outnyttjade lokaler kvällar och helger samtidigt som olika områden lider av lokalbrist. Många lokaler är också gamla och ej ändamålsenliga vilket försvårar arbetet med att skapa smidiga flöden och försvårar arbetet för medarbetarna.

Administrationen i Region Gävleborg ska minska, läkare ska få vara läkare och sjuksköterskor ska få vara sjuksköterskor. Det gynnar både patienterna och medarbetarna

genom att rätt kompetens används vid rätt tillfälle, det höjer också både kvalitén och effektiviteten. Ett sätt att ta bort onödig administration är att digitalisera den, på så sätt försvinner dubbeladministreringen som sker idag. Beslutsvägarna ska kortas så att beslut kan fattas på lokal nivå av de närmsta cheferna, det ska inte behöva ta månader att genomföra förbättringsarbete. Det talas ständigt om den dåliga ekonomin i vården och att vården behöver mer pengar, men trots stora summor statsbidrag går många verksamheter fortfarande med underskott. De pengar som finns ska användas mer effektivt för att minska underskotten i verksamheterna. För att skapa en större effektivitet i vården där medarbetarna träffar fler patienter, vilket kapar köerna och ökar tillgängligheten, ska vården effektiviseras genom att skapa smidigare och effektivare flöden. Det är även viktigt att våra lokaler är ändamålsanpassade och håller hög standard, regionen ska erbjuda moderna och bra rustade lokaler. I samband med det pågående framtidsbygget ska en lokalförsörjningsplan tas fram för att säkerställa att våra lokaler klarar av dagens och morgondagens behov. För att minska andelen outnyttjade lokaler ska lediga lokaler hyras ut kvällar och helger.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Minskad administration till förmån för vårdinsatser.
- Minskad byråkrati.
- Digitalisering av administrationen.
- Att effektivisera vården.
- Att pengarna används effektivt.
- Att läkare tillåts vara läkare och sjuksköterskor tillåts vara sjuksköterskor.
- Kortare beslutsvägar i organisationen.
- Att hyra ut oanvända operationslokaler på kvällar och helger.
- Införandet av en komplett lokalförsörjningsplan för varje sjukhus och vårdenhet.
- Att erbjuda modernare och bättre rustade lokaler.

Organisation

Hälso- och sjukvården i Gävleborg är organiserad så att den på bästa sätt gynnar patienterna och skapar en tillvaro som medarbetarna trivs och utvecklas inom.

Organisationen lämnar idag mycket att önska, alltför många patienter faller mellan stolarna eller hamnar fel på grund av bristfällig organisation och fördelningsansvar. Detta är både hemsjukvården och elevhälsan "goda" exempel på. De huvudmannagränser som uppstod vid kommunaliseringen av hemsjukvården gör att ingen tar ett helhetsansvar för patienten. Elevhälsan är idag inte tillräckligt tillgänglig i den omfattning som efterfrågas. Brister finns också i organisationen för barnsjukvården, barn har särskilda behov och en särskilt utsatt situation inom vården, idag möts inte deras behov på ett bra sätt. Akutuppdraget inom regionen är idag otydligt och i behov av utveckling vilket leder till att många verksamheter har liknande ansvarsområde vilket minskar effektiviteten, det skapar också en otydlighet mot patienterna. Vi ser vidare hur vården flyttar allt längre från landsbygden och centraliseras i städerna. Regionens egna hälsocentraler är sedan länge underfinansierade och går med ständiga underskott, det är inte ett ansvarsfullt av regionen. Vidare finns problem med att sjukvården idag styrs via 21 olika regioner vilket skapar en ojämlig vård i landet.

Mycket behöver göras för att stärka regionens organisation. Vi kan aldrig acceptera att människor faller mellan stolarna på grund av otydlighet kring ansvarsgränser. Hemsjukvården ska återtas i regionens regi för att stärka tryggheten kring patienten. Vad gäller elevhälsan krävs det att regionen tar ett större ansvar gällande de medicinska och psykosociala delarna. Primärvården ska tillåtas ta emot fler akuta patienter för att erbjuda akutvård nära patienten och minska trycket på de ofta överfulla akutmottagningarna. Familjeläkarjourer ska finnas vid de befintliga akutmottagningarna för att avlasta och ta hand om mindre åkommor som inte kräver akut sjukvård. För att stärka arbetet på akutmottagningarna inrättas akutläkare. Vidare är det viktigt att regionen lyssnar på sina medarbetare och låter dem ta ansvar för och utveckla den miljö de arbetar i. Därför ska mer ansvar och befogenheter fördelas längre ut i verksamheterna. Centraliseringen av vården måste få ett slut, vi vill istället decentralisera vården och flytta den närmare patienten. För att stärka primärvården och ge dem ökad handlingsfrihet ska primärvården bolagiseras. För att stärka vården kring barnen samlas barnsjukvården på "Barnens Hus" som inrättas i regionen, där kompetenser finns för att verkligen möta upp barnens behov. Särskilda barnakuter inrättas också på länets sjukhus för att skapa en tryggare miljö för barnen. Trots problemet med den ojämlikhet vi har med 21 regioner och att vi moderater kommer att arbeta för att förstärka sjukvården, ska detta ske varsamt och noga genomtänkt. Inga stora strukturella förändringar görs inom överskådlig framtid.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Förstärkning av sjukvården.
- Decentralisering av sjukvården.
- Att primärvården tillåts ta hand om fler akuta patienter.
- Att inga stora strukturella förändringar inom vården genomförs under kommande mandatperiod.
- Regionalisering av hemsjukvården.
- Utveckling av elevhälsans uppdrag så att mer av sjukvårdens uppdrag kan utföras där.
- Att fördela ut ansvar och befogenheter längre ut i verksamheten.
- Att samla barn- och ungdomssjukvård på Barnens hus.
- Att placera familjeläkarjouren angränsande med akutmottagningar.
- Inrättande av särskild barnakutmottagning på länets sjukhus.
- Bolagisering av primärvården.
- Att akutläkare införs på akuten.
- Att införa avancerad sjukvård i hemmet.

Utveckling

Hälso- och sjukvården i Region Gävleborg jobbar ständigt med förbättringar och utveckling för att skapa en tillgänglig vård av hög kvalitet nära medborgarna.

Regionen har idag bland den lägsta andelen vårdplatser i Europa vilket är anmärkningsvärt. Möjligheten att få en dyslexiutredning har idag tagits bort i Gävleborg vilket innebär att barn och unga med läs- och skrivsvårigheter inte får den hjälp i skolan de har rätt till. De patienter som vårdas i livets slutskede har idag inte valmöjligheten att spendera sin sista tid i livet på ett hospice utan kan endast välja mellan att vårdas på sjukhus eller i hemmet. Detta passar

inte alla och kan bidra till ett stort lidande och ett ovärdigt avslut på livet. Vården är ännu inte jämställd, förlossnings- och mödravården behöver utvecklas för att skapa bättre och tryggare förutsättningar för våra patienter. Under året har det larmats om blodbrist på våra sjukhus då inte tillräckligt många har kommit för att ge blod, detta påverkar i sin tur patienter i behov av blod och kan således få allvarliga konsekvenser. Problemet med missbruk ökar, Gävle kallas exempelvis av media för "knarkstaden Gävle", men även andra missbruk skapar problem. Idag möter inte regionen upp behovet av hjälp som finns för att komma till rätta med detta. Det kan även finnas problem med äldres mediciner då dessa inte alltid är bra samordnade.

De som har kontakt med vården idag upplever inte alltid att de blir lyssnade på eller att de får den bästa vården. Det är ett problem som skapar obehag hos patienten och minskar dennes förtroende för sjukvården och regionen. Enligt patientlagen har man som patient vissa rättigheter, när vården inte lever upp till att upprätta hålla dessa händer dock ingenting. Lever regionen inte upp till vårdgarantin får det således inga konsekvenser. Möjligheten att betala kontakt eller med betalkort har tagits bort inom regionens verksamheter (förutom på Bollnäs sjukhus), istället erbjuds endast fakturabetalning. Detta försvårar för vissa patienter och försvårar deras besök i sjukvården. Vidare fungerar det helt tvärtom vid sjukresor nattetid då endast kontant betalning är möjlig och alltså inte betalning via faktura.

Det är idag ett problem att alla inte känner till möjligheten att välja tandläkare, detta leder till att väldigt få under 23 år väljer en privat tandläkare. Detta trots att köerna till Folk tandvården idag är flera år.

Vårdens kvalité ska alltid prioriteras inom hälso- och sjukvården. Patientens möte med vården och dennes upplevelse av denna ska vara god och skapa trygghet, därför ska bemötandet förbättras. Patienter ska känna sig lyssnade på och medarbetarna gå till botten med problemet, det är viktigt att de lösningar som presenteras är individuellt anpassade. Omvärldsspaning bör ske för att utvecklingen ska bli bättre och för att vi ska lära av andra goda exempel hur vi kan höja tillgängligheten och kontinuiteten. Ett enkelt sätt att höja upplevelsen för besöket i vården är att godta olika betalmedel, därför ska både fakturering och kontant betalning gälla både vid besök i sjukvården och vid sjukresor. Antalet vårdplatser ska öka för att skapa en god tillgänglighet och minska onödigt lidande. För att säkerställa god tillgänglighet inrättas också en regional vårdgaranti, den utformas så att om man inte uppfyller den så får patienten en form av kompensation, exempelvis att patientavgiften tas bort. För att förbättra förlossnings- och mödravården införs en extra undersökning av barnmorska eller läkare efter förlossning. Alla ska ha rätt att välja hur man spenderar sin sista tid i livet, hospice kommer att inrättas i Gävleborg i samarbete med kommunerna. För att underlätta för fler att ge blod och skapa bättre förutsättningar för regionen att ha en bra nivå med blod i sin blodbank inrättas en blodbuss som turnerar i länet. För oss är det självklart att barn och unga med dyslexi ska få adekvat hjälp av vården för att i sin tur kunna få den stöd och hjälp de behöver i skolan, därför återinförs dyslexiutredningar i regionens verksamhet. För att hjälpa dem med beroende av olika värktabletter och mediciner inrättas en beroendeenhet som kan erbjuda rehabilitering. En översyn av äldres mediciner ska göras för att säkerställa att dessa hanteras på ett bra sätt. För att det ska vara lättare att välja tandläkare för sina barn ska denna möjlighet förenklas, köerna till Folk tandvården är idag långa och väntetiden kan uppgå till år. Det måste bli tydligt att det även går att välja en privat tandläkare.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Att prioritera vårdens kvalitet
- Införandet av en blodbuss.
- Att hospice startar i länet.
- Att dyslexiutredningar införs.
- Ett förbättrat kundbemötandet.
- Ett förbättrat bemötande och att man lyssnar på patienterna.
- Samordnad avgift för sjukresor nattetid.
- Utredning och inrättande av beroendecentrum (utveckla arbetet med länets ungdomsmottagningar för att inrätta motsvarande Maria Ungdom).
- Översyn av de äldres mediciner.
- Förenklad möjligheten att välja annan barntandläkare än Folk tandvården
- Införandet av en regional vårdgaranti.
- Ökat antalet vårdplatser.
- Återinförandet av möjligheten att kunna betala kontakt samt med betalkort.
- Förbättrad förlossnings- och mödravården på våra sjukhus.
- Att införa en extra undersökning av läkare eller barnmorska efter förlossning.
- Att tandhygienistutbildningen återuppstår i Gävle.

Samverkan

Regionen och de kommuner som finns i länet är båda viktiga aktörer med ett stort ansvar för våra gemensamma invånare och patienter. Samarbetet mellan dessa ska fungera bra och vara sömlöst så att ingen faller mellan stolarna.

Tyvärr fungerar samarbetet mellan regionerna och kommunerna inte optimalt idag. Det sägs att delat ansvar är ingens ansvar, alltför många människor hamnar i kläm mellan myndighetsgränser och faller mellan stolarna. Övergångarna mellan huvudmännen fungerar idag dåligt och kan ur patientperspektiv upplevas förvirrande. Exempel på detta är utskrivningsprocessen från sjukhuset, att skrivas ut från sjukhuset kan vara en omskakande upplevelse för patienter. Idag finns inte alltid någon där för att ta emot patienten eller för att vidta anpassningar i hemmet då kommunikationen mellan regionen och kommunen brister. Flertalet patienter skrivs idag ut tidigt och kommer hem tidigare än vad de själva känner sig trygga med, eller så blir de istället kvar på sjukhuset längre än nödvändigt trots att de är färdigbehandlade på grund av att det inte finns bra alternativ för att ta hem om dessa patienter. Detta leder både till bristande antal vårdplatser då dessa belastas av färdigbehandlade patienter och att för många patienter kommer hem för tidigt. Även bristen på samarbete mellan kommunerna skapar problem. Det råder idag brist på HVB-hem för ungdomar som inte kan bo kvar i sitt vanliga boende och en del ungdomar skulle må bättre av att placeras utanför den egna kommunen.

Samverkan mellan kommunerna och regionen måste förbättras, inga patienter ska falla mellan stolarna. Samverkan mellan dessa två huvudmän ska utvecklas för att

vara fungerande. För att fler patienter ska komma hem tryggt efter utskrivning från sjukhuset ska utskrivningsprocessen förbättras så att alla patienter kommer hem till ett anpassat hem

och någon som tar emot dem. För de patienter som är färdigbehandlade men ännu inte redo för att återvända till hemmet införs mellanvårdsplatser. Detta minskar också trycket på vårdavdelningarna, bidrar till färre överbeläggningar och frigör platser för andra patienter. För att öka flexibiliteten och öka antalet platser på HVB-hem behöver länets kommuner förbättra sitt samarbete och genomföra gemensamma upphandlingar. Detta leder till att kommunerna enklare kan hjälpa varandra och att det finns en beredskap när behoven uppstår.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Utvecklad samverkan med huvudman.
- Förbättrad utskrivningsprocessen från sjukhuset.
- Införandet av mellanvårdsplatser.
- Att kommunerna inleder samarbete för att upphandla HVBhem.

Tillgänglighet

Det ska vara lätt att besöka vården i Gävleborg och patienterna ska känna sig trygga med att de vet om vilka möjligheter de har att söka vård.

Idag är det svårt och komplicerat att söka vård i resten av EU, trots att detta är något patienter har rättighet till enligt patientrörlighetsdirektivet. Alla patienter blir inte informerade om denna möjlighet vilket är problematiskt. Detta leder till att många missar sin chans att ta del av behandlingar som inte finns i Gävleborg men som patienten i fråga hade varit hjälpt av. Idag håller de flesta hälsocentraler öppet mellan 08 – 17, något som kan komma att förändras efter förändringarna i hälsovalshandboken då hälsocentralerna ges möjlighet att stänga exempelvis en fredag. Det gör det svårt för patienter att besöka hälsocentralerna då de kan behöva ta ledigt från jobbet vilket kan leda till att man istället besöker akuten för icke akuta åkommor. Detta skapar en otillgänglig primärvård och ökar belastningen på länets akutmottagningar.

Det måste bli lättare för Gävleborgarna att söka vård i hela EU, det kan leda till att många fler får ta del av adekvat behandling för sina åkommor eller får vård snabbare genom att inte sitta fast i regionens vårdköer. Framför allt ökar det valfriheten för patienten att kunna ta del av den behandling denne själv föredrar och känner sig trygg med. Öppettiderna på regionens hälsocentraler ska öka så att fler lättare kan besöka primärvården, det skapar en tillgängligare vård som är där när patienterna behöver den och har möjlighet att ta del av den.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Underlätta för Gävleborgarna att söka EU-sjukvård.
- Öka öppettiderna på regionens hälsocentraler.

Primärvård

Primärvården i Gävleborg ska vara tillgänglig och nära medborgarna och erbjuda en mångfald av utförare så att patienterna själva kan välja den hälsocentral de känner sig mest trygg med.

Det har länge pågått en underfinansiering av primärvården i Gävleborg, alltmer ansvar flyttas ut men pengarna följer inte med. Primärvården får mer ansvar och gör mer men får inte betalt för detta. Detta skapar en rad olika problem för verksamheterna. Borttagningen av kravet på allmänspecialister på länets hälsocentraler försämrar kvalitén på vården för patienterna och riskerar att leda till en större brist på allmänläkarspecialister då detta försvårar utbildningen av nya sådana. För många patienter kan det vara svårt att hitta rätt i vården. Speciellt för multisjuka patienter kan det vara svårt att hålla reda på de olika delarna med olika huvudmän och verksamhetsområden. Detta leder till att patienter kommer i kläm och faller mellan stolarna då ingen tar ansvar för hela patienten. Även hemsjukvården är ett problem sedan den kommunaliserades, myndighetsgränserna försvårar arbetet och leder till kommunikationsmissar då delat ansvar är ingens ansvar. Det finns ett behov av att utveckla primärvården för att den ska nå fler. För boende på landsbygden kan det vara svårt att ta sig till olika specialister då dessa endast finns på sjukhusen och inte i primärvården. Vissa patienter kan också ha svårt att ta sig till sin hälsocentral för lättare åkomor. Det råder delade meningar om de mobila teamen, en kritik som framförts är att de endast är tillgängliga på vardagar mellan 08 – 17 trots att behovet av mobil primärsjukvård finns alla dagar, dygnet runt.

Primärvården i Gävleborg ska förstärkas då den har varit underfinansierad alltför länge. Hemsjukvården ska utvecklas för att bli sömlös så att ingen patient faller mellan myndighetsgränserna. För att utveckla primärvården inrättas specialister på hälsocentralerna, detta innebär att specialistvården kommer närmare patienterna. Alla utföranden kommer inte att erbjudas på alla ställen men det blir ett alternativt till vårdval inom den öppna specialistvården där specialister åker ut till hälsocentralerna vissa bestämda dagar. Kravet på allmänläkarspecialist återinförs för att erbjuda patienterna en god och kontinuerlig vård av läkare utbildade i den vård som utförs på hälsocentralerna. Primärvården tilldelas ett samordningsansvar i form av en fast vårdkontakt för den enskilde patienten. Vi ser med fördel att det finns en resurs som bär det huvudsakliga ansvaret för patienten och har samordningsansvar och ser helheten. Vårdcoacher inrättas för att hjälpa patienter och anhöriga till rätt vård direkt. Dessa ska finnas som en resurs för de patienter som har svårt att hitta rätt, är för sjuka för att orka leta och som saknar stöd av anhöriga. För att göra primärvården mer mobil och tillgänglig i hela länet vidtas en rad åtgärder. En mobil primärvårdsbuss inrättas, likt en blodbuss, för att erbjuda lättare primärvård och för att hjälpa dem som inte kan ta sig själv till sin hälsocentral. För att avlasta ambulansen inrättas fler bedömningsbilar där behov finns, de kan besöka patienter för att göra bedömning av om läget är akut eller hjälpa patienterna på plats. De mobila teamen ska utveckla sin verksamhet till att vara en dygnet-runt-verksamhet.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Utveckling av hemsjukvården.
- Förstärk primärvården.
- Att erbjuda vårdcoach till patienter med behov.
- Att tilldela primärvården ett samordningsansvar i form av en fast vårdkontakt för den enskilde patienten.
- Att Införa mobil sjukvård.
- Mobila team dygnet runt.
- Att inrätta fler bedömningsbilar i länet.
- Återinfört krav på allmänläkare på hälsocentralerna.
- Att specialister åker ut till hälsocentralerna vissa bestämda dagar.

Rehabilitering och hjälpmedel

De som är i behov av hjälpmedel och rehabilitering i Gävleborg ska erbjudas god service och utbudet ska vara stort för att tillgodose allas behov. Med rätt rehabilitering och hjälpmedel kan fler leva sitt liv till dess fulla potential.

Det finns mycket att förbättra vad gäller Region Gävleborgs rehabilitering och hjälpmedel, idag är utbudet begränsat och så även servicen. Tidigare erbjöds länsinvånare möjlighet att under ett antal veckor vistats i ett varmt klimat på en intensivrehabanläggning, så kallat klimatvård. Denna möjlighet har tagits bort vilket minskar möjligheten för reumatiker att ta del av adekvat rehabilitering. Även möjligheten att ta del av rehabilitering utanför länet har tagits bort vilket gör att våra patienter är förpassade till endast Länsrehab i Sandviken eller dagrehab. Detta drabbar många patienter hårt då utbudet minskar och så även tillgängligheten. Idag finns ingen service på hjälpmedel att tillgå utanför kontorstid. Det innebär att om din rullstol får punktering under fredagskvällen blir du som brukare isolerad i hemmet under helgen. Det är oacceptabelt! Utskrivningen av hjälpmedel är väldigt restriktiv vilket innebär att många patienters leverne blir begränsat på grund av bristfälliga hjälpmedel.

Fler ska få ta del av olika rehabiliteringsmetoder och servicen gällande hjälpmedel ska öka. Möjligheten att ta del av klimatvård ska återinföras för att fler ska få möjlighet till denna behandling. Klimatvård innebär att exempelvis reumatiker reser till ett varmt klimat för att utföra rehab. Rehab kombinerat med värmen och klimatet har stora positiva effekter för patienten. Även möjligheten att söka intensivrehab i annan regi eller i ett annat län införs, fler måste ges möjlighet att själv välja den rehabmetod denne känner sig mest trygg med och anser sig mest behjälpt utav. Vår utgångspunkt är en hälso- och sjukvård som präglas av allra högsta kvalitet och god tillgänglighet för alla, då patientdelaktighet leder till bättre vård och hälsa anser vi att det är angeläget att fortsätta utveckla vårdvalsmodell för att ytterligare stärka patienternas valfrihet. Då den hjälpmedelsverksamhet som finns idag i regionens regi inte alls fungerar optimalt ska denna privatiseras och det ska säkerställas att hjälpmedelscentralen innehåller jourfunktion dygnet runt. Det ska också vara lättare att ta del av olika hjälpmedel som patienten är behjälpt utav genom ett större utbud och generösare förskrivning.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Att patienter erbjuds klimatvård.
- Att införa rätt till intensivrehab i annan regi.
- Ytterligare vidareutveckling av vårdvalsmodellen, exempelvis inom rehabilitering.
- Att tillgodose patienterna med 24h service och generösare förskrivning av hjälpmedel.
- Privatisering av hjälpmedelfunktionen.
- Utveckling hjälpmedelsverksamheten.

Psykiatri

Psykiatrin hjälper patienter som lider av psykiska sjukdomar att trots det leva fungerande liv, här erbjuds olika terapiformer som lindrar patienternas besvär.

Idag fungerar psykiatrin inte alls tillfredsställande. Psykiatrin har länge varit eftersatt och det är patienterna som nu får betala priset för detta. Det får stora konsekvenser på det individuella planet då patienter inte får vård i tid eller inte får tillgång till den vård den är i behov av. Idag finns heller inget alternativ för dem som är i behov av akut psykiatri. Ofta hanteras stökiga patienter av polis vilket kan skapa mer oro och stress och bidra till ytterliga besvär både för omgivningen och för patienten. Övergången mellan Barn- och ungdomspsykiatrin till psykiatrin fungerar inte optimalt idag, i denna överlämning fångas inte alla patienter upp av vuxenpsykiatrin utan faller mellan stolarna. Dessutom påbörjas inga utredningar för de patienter som börjar närma sig 18 års ålder vilket gör att utredningar och behandling försenas. Det finns vidare problem för samsjukliga patienter där vården är organiserad utifrån olika områden och man inte ser till helheten hos patienterna. Detta leder till att patienter faller mellan stolarna.

Psykiatrin och utveckling av denna ska prioriteras, vi måste säkerställa att fler patienter får hjälp och minska det onödiga lidandet. Rutiner för övergång mellan barn- och ungdomspsykiatrin till vuxenpsykiatrin ska förbättras och utvecklas så att dessa fungerar bättre ur ett patientperspektiv. Detta för att åtgärda glappet som uppstår mellan barn- och ungdomspsykiatrin till vuxenpsykiatrin. Samverkan mellan kommuner och regionen ska stärkas för att bättre hantera patienter med samsjuklighet. Vad gäller ineliggande patienter med psykiatriska problem och beroende bör kontakt initieras tidigt mellan kommun och region för att förhindra att patienten faller mellan stolarna. Patienten bör erbjudas stöd och vård på frivillig väg.

Moderaterna Gävleborg ska verka för

- Prioritering av psykiatrivården.
- Att åtgärda glappet som uppstår mellan BUP och vuxenpsykiatrin.
- Bättre samverkan mellan kommuner och regioner gällande samsjuklighet.

VÄLFÄRD

Välfärden i Gävleborg ska hålla hög kvalitet, erbjuda valfrihet och invånarna ska känna sig trygga att de får valuta för sina skattepengar. Våra möjligheter att verka i livet och arbetslivet beror i allt högre grad på vår egen kompetens och förmåga att ta in ny kunskap. Utbildning är och kommer vara en viktig motor i denna utveckling – från förskola till spetsutbildning. Gävleborg har idag den lägsta utbildningsnivån i landet. Det kan vi moderater aldrig vara nöjda med. Vi har samtidigt bland den högsta arbetslösheten trots att många företag saknar arbetskraft. Denna mismatch måste åtgärdas. Fler elever ska bli behöriga till gymnasiet och fler ska söka sig till högre studier vid universitet och högskolor. Det behövs också yrkesutbildningar som matchar arbetsmarknadens behov. Äldreomsorgen behöver utvecklas för att bättre möta det ökade vårdbehovet, fler läkare och sjuksköterskor ska finnas på plats i äldreomsorgen. Det finns idag problem med hög personalomsättning vilket gör att många äldre möter nya människor varje dag. Arbetsvillkoren för vård- och omsorgspersonal behöver förbättras för att personalkontinuiteten inom hemtjänsten och på äldreboenden ska förbättras.

Utbildning i världsklass

Gävleborg ska ha ett brett utbildningsutbud som matchar arbetsmarknadens behov. Här erbjuds goda utbildningsmöjligheter av hög kvalitet hela vägen från förskolan till spetsforskning så att varje individ kan leva upp till sin fulla potential.

Tyvärr har Gävleborg idag den lägsta utbildningsnivån i landet och studietraditionen är låg. Många elever i grundskolan saknar betyg för att bli behöriga till gymnasiestudier och andelen som läser vidare på universitet och högskolor är låg. Detta samtidigt som arbetslösheten är hög och många företag har svårt att hitta rätt kompetens och det saknas personal inom många områden, både i privat och offentlig sektor. Barn till föräldrar utan högre utbildning har en lägre tendens till att själva gå vidare till högre utbildning. Det blir en negativ spiral.

Det behövs krafttag för att vända den negativa spiralen i länet. Fler elever behöver bli behöriga till gymnasie- och universitetsstudier. Andelen sökande till högskola och universitet ska öka. Lärcentrum som en mötesplats för studier och kompetensutveckling av hög kvalitet ska finnas i alla kommuner, detta för att de studerande ska få hjälp och stöd i sina studier. För att alla elever i god tid ska få information om arbetsmarknaden och olika studievägar påbörjas studievägledning redan i de tidiga årskurserna i grundskolan. Det är också viktigt att eleverna får information om de bristyrken som finns i länet och vilka utbildningar som leder till dessa jobb och att de utbildningar som finns i länet matchar arbetsmarknadens behov, därför är det också viktigt att elever går något av yrkesprogrammen i gymnasieskolan, och att APL, arbetsförlagt lärande, sköts på ett bra sätt i samarbete med näringslivet för att kunna tillgodose arbetsmarknadens behov

För att stärka högre utbildning i länet ska Högskolan i Gävle ombildas till universitet, då detta ger större möjligheter och ökade resurser. Det ska också vara möjligt- lärosäten ska underlätta- för fler att läsa in behörighet vid olika lärosäten, detta för att möjliggöra en snabbare examen inom olika bristyrken. För att ge elever i gymnasieskolan möjlighet att utveckla kreativitet, företagsamhet och entreprenörskap ges de möjlighet att bedriva UF-företag. Detta koncept implementeras även i grundskolan. För att fler aktivt ska välja en

skola som passar just denne ska det vara obligatoriskt för vårdnadshavare att göra aktivt skolval till förskoleklass och årskurs 7.

Alla skolor, oavsett huvudman, ska möta elevers olika behov, de som har särskilda behov, särbegåvade elever med flera. Moderaterna är positivt inställda till fristående skolor och förespråkar att fler sådana ska kunna starta. Vad gäller de folkhögskolor som bedrivs av Region Gävleborg bör det utredas vilken driftform som är mest gynnsam för dessa.

Stora skolor är inte alltid det bästa för eleverna, Moderaterna kommer att arbeta för att behålla skolor i byarna, som självklart ska bedriva undervisning av hög kvalitet, lika som alla andra skolor, oavsett de ligger i "stad eller land". Vidare ska alla skolor vara en trygg plats, skolenheterna ska skapa ordningsregler och dessa ska hållas. Alla skolor ska också arbeta drogförebyggande genom olika program, till exempel "Drogfri skola".

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Fler gymnasiebehöriga som lämnar grundskolan.
- Professionella lärcentrum i varje kommun.
- Att högskolan i Gävle ombildas till universitet.
- Ett gott samarbete med arbetsmarknaden gällande arbetsplatsförlagt lärande.
- Att de utbildningar som erbjuds matchar arbetsmarknadens behov.
- Informationsinsatser vilka får eleverna att söka utbildningar inom olika bristyrken.
- Möjlighet att läsa in behörighet vid olika lärosäten.
- En snabbare väg till examen inom bristyrken.
- Att satsa på studie- och yrkesvägledning i tidigare årskurserna.
- Att utreda regionens folkhögskolors driftform.
- Att konceptet "UF-företag" implementeras redan i grundskolan.
- Att ordningsregler i skolan ska följas.
- Obligatoriskt aktivt skolval till förskoleklass och åk 7.
- Att elever i behov av särskilt stöd och särbegåvade elever får stöd och stimulans i sitt fortsatta lärande.
- Att möjliggöra för fler fristående skolor.
- Att behålla byskolor.
- Att alla skolor arbetar drogförebyggande genom olika program, t.ex. "Drogfri skola".

En värdig äldreomsorg

Stor valfrihet, hög kvalitet och ett värdigt bemötande ska känneteckna äldreomsorgen i Gävleborg. Äldreomsorgen ska präglas av trygghet och tilltro.

Idag finns problem inom äldreomsorgen som funnits i många år och som blivit extra aktuella under coronapandemin. Ett av problemen är en hög personalomsättning som inte är bra för någon, varken för personalen eller för de äldre som hela tiden får träffa många nya personer. Kontinuitet skapar trygghet. Bristen på utbildad arbetskraft kommer att öka i takt med att befolkningen blir äldre vilket försvårar bemanningen ytterligare. I takt med att vi lever allt längre förändras och ökar vårdbehovet, idag finns ingen lösning kring hur vi ska hantera det växande vårdbehovet. Efterfrågan på trygghetsboenden för äldre stor. Denna efterfrågan kan

inte mötas i alla kommuner, vilket kan bli problematiskt då dessa boenden eventuellt kan senarelägga behovet av hemtjänst eller äldreboende. Måltiderna inom äldreomsorgen fungerar inte tillfredsställande idag vilket kan vara en av flera bidragande orsaker till att en del äldre riskerar att lida av undernäring.

Det ska finnas en mångfald av utförare inom äldreomsorgen för att värna varje individs rätt till att själv välja vilken aktör denne känner sig mest trygg med. För att säkerställa och prioritera personalkontinuiteten inom äldreomsorgen vill moderaterna satsa på vård- och omsorgspersonalens löner och arbetsmiljö. Detta leder till att fler vill jobba och trivs inom yrket och skapar en äldreomsorg som präglas av trygghet. Det behöver också utbildas fler för att säkerställa att kompetens finns för att möta upp vårdbehovet, i Gävleborg finns vård- och omsorgscollege som är en kvalitetssäkrad samverkan mellan arbetsliv och utbildning. Ökade vårdbehov kräver också mer kunskap och kompetens, därför behövs fler läkare och sjuksköterskor inom äldreomsorgen. Detta minskar också belastningen på våra sjukhus. Måltiderna i äldreomsorgen ska inte bara ge näring utan också bidra till ett positivt avbrott i vardagen med gemenskap och meningsfullhet. Matlusten ska stimuleras genom aptitlig och mer individuellt anpassade måltider samt genom ett större inflytande kring hur måltiden genomförs. Byggandet av trygghetsboenden ska uppmuntras. Trygghetsboende är ett eget boende för friska äldre, bostadsrätt eller hyresrätt, där de erbjuds mer trygghet och social samvaro än i ett vanligt hem. Trygghetsboenden är fullt funktionella och innehåller också exempelvis gemenskapslokaler och boendevärdar. Detta för att fler som är friska för äldreboende eller hemtjänst ändå ska få möjlighet att välja ett boende utrustat med det lilla extra vad gäller social samvaro och trygghet.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- En mångfald av aktörer inom äldreomsorgen.
- Att prioritera personalkontinuitet inom hemtjänsten och på äldreboenden.
- Att fler läkare och sjuksköterskor arbeta i hemtjänsten och på äldreboenden.
- Uppmuntrande av byggandet av trygghetsboenden.
- Bättre måltider och måltidsrutiner i äldreomsorgen.
- Att möjliggöra för olika satsningar på friskvård för äldre.

ARBETSMARKNAD, EKONOMI, NÄRINGS LIV, MIGRATION OCH INTEGRATION

Riktig frihet kommer med en egen inkomst. Arbetslösheten i Gävleborg är historiskt hög och extra hög bland utrikes födda. Fler Gävleborgare behöver gå till jobbet eller utbildning på morgnarna. Arbetslinjen behöver stärkas och bidragskulturen avvecklas. Vi moderater vet att det är i företagen som jobb skapas. Idag är näringslivsklimatet alldeles för dåligt. Företagen ska ges bättre förutsättningar och hinder för att anställa ska undanröjas. Invandringen ska alltid bidra positivt till Sverige och Gävleborg. Vi ska ha tydliga krav på att invandrare ska lära sig svenska och för permanent uppehållstillstånd ska personen i fråga klara sitt uppehälle själv.

Arbetsmarknad och ekonomi

Gävleborg ska ha en arbetsmarknad i balans och arbetslösheten ska minska. Fler Gävleborgare ska ha ett meningsfullt arbete att gå till.

Idag lönar det sig inte alltid att ta ett jobb. Gävleborg har den högsta arbetslösheten i landet och har så haft under en lång tid. Nästan en tredjedel av de utrikes födda går inte till jobbet i Gävleborg, vårt län är det län med högst andel arbetslösa utrikesfödda i Sverige. Många företag saknar kompetent arbetskraft och den arbetskraft som finns matchar inte arbetsmarknadens behov.

Moderaterna är partiet för dem som jobbar, vill jobba och för dem som har jobbat. Det ska alltid löna sig bättre att jobba än att gå på bidrag. Skatten på arbete ska sänkas och det ska säkerställas att bidrags- och transfereringssystemet främjar arbetslinjen. Bidragskulturen ska brytas, det ska aldrig gå att tjäna mer på att stapla bidrag på varandra än att ta ett arbete som genererar lön. För att ta del av olika bidrag ska det finnas tydliga aktivitetskrav, detta bidrar till att minska bidragstagandet och ökar det ekonomiska incitamentet och därmed ökar sysselsättningsgraden. Våra politiska motståndare föreslår regelbundet att det offentliga (stat, region och kommun) ska ta över uppgifter som lika bra eller bättre kan utföras av det privata. Det tycker inte vi, vi tycker istället att allt som kan göras lika bra eller bättre av någon annan än det offentliga inte ska göras av det offentliga utan annan mer lämplig aktör.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Sänkt skatten för dem som jobbar.
- Att hålla arbetslinjen och bryta bidragskulturen.
- Att arbete ska alltid löna sig.
- Införandet av en arbetslinje i försörjningsstödet.
- Att allt som kan göras lika bra eller bättre av någon annan än det offentliga ska inte göras av det offentliga.
- Att införandet av utbildning och arbetslinjen i försörjningsstödet med aktivitetskrav.

Näringsliv

Gävleborgs näringsliv ska blomstra och vara innovativt. Företagen som är etablerade här ska ha lätt att hitta kompetent arbetskraft och arbetslösheten ska minska. Fler företag ska vilja växa och etablera sig i Gävleborg.

Det finns stora utmaningar gällande näringslivsklimatet idag, många kommuner hamnar i bottenkiktet gällande företagsklimatrankningen och de myndigheter som finns i länet upplevs inte serviceinriktade, tvärtom. Det finns vidare idag en obalans på arbetsmarknaden där den svenska modellen till viss del hotas av att regler för sympatiåtgärder är alltför tillåtande och där stridsåtgärder används som hot. När de två parterna inte kan komma överens drabbas till slut tredje part av vidtagna stridsåtgärder. En annan viktig aspekt för ett välmående näringsliv är elförsörjningen, många företag i Gävleborg har drabbats hårt av skenande elpriser på grund av nedlagd kärnkraft.

Företagen i Gävleborg behöver bättre förutsättningar och hinder för att anställa ska undanröjas. Personalkostnader är ofta en av de största utgifterna för företag, för att fler företag ska kunna anställa sänks kostnaderna för att anställda. Det gynnar också arbetstagare i länet som nu får lättare att hitta ett arbete. RUT-avdraget har gjort tusentals jobb vita och tjänster som tidigare utfördes av hushållen själva görs nu av marknaden. För att RUT-avdraget ska gynna ännu fler ska det utvecklas och breddas för att möjliggöra innovation och tillväxt i RUT-sektorn. Även den svenska modellen ska utvecklas, för att förhindra negativa konsekvenser för tredje part ska möjligheterna till sympatiåtgärder som stridsåtgärd begränsas. Vidare ska stabil och pålitlig elproduktion genom satsningar på ny kärnkraft, säkerställas

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Bättre förutsättningar för företag.
- Att undanröja hinder så att företagen kan anställa fler personer.
- Sänkt kostnad för att anställa.
- Återupprättande av den robusta och pålitliga elproduktionen.
- Satsningar på ny kärnkraft som medför stabilare elpriser och minskade utsläpp.
- Att möjligheterna till sympatiåtgärder som stridsåtgärd begränsas.
- Utvecklande och breddande av rutavdraget.

Migration och integration

Integrationen ska vara god i Gävleborg och bidra positivt till länet och Sverige. Fler utrikes födda ska kliva upp på morgonen för att gå till ett arbete eller till studier.

Idag finns det fler utrikes födda i Gävleborg som inte har sysselsättning och inte är självförsörjande än utrikesfödda som är självförsörjande. Detta riskerar att leda till att personerna hamnar i ett långvarigt bidragsberoende och utanförskap. Konsekvenserna av utanförskap är stora både för individen och för samhället, skatteintäkterna blir lägre och utgifterna högre. Varje krona som går till bidrag är en krona som istället skulle kunna användas till skola, vård och polis. Oroande är också att barn i hög utsträckning tenderar att

ärva sina föräldrars utanförskap och bidragsberoende. Den utsatthet som utanförskap innebär leder till ökad otrygghet och en känsla av att inte vara fri. Idag används offentliga medel till vad som kan försvåra integrationen i det svenska samhället, exempelvis sker modersmålsundervisning på bekostnad av undervisning i det svenska språket. Föreningar som är till för vissa etniska grupper kan inte anses underlätta för detta, utan snarare riskera att försvåra, integrationen i det svenska samhället.

Stora insatser krävs för att stärka integrationen och hantera konsekvenserna av den tidigare stora migrationen. Fler ska gå från utanförskap till jobb, ett bidragstak införs för att det aldrig ska löna sig bättre att leva på bidrag än på en lön. Det svenska språket är nyckeln för att bli en del av, förstå och göra sig förstådd i det svenska samhället. Därför införs språkkrav för att fler ska lära sig svenska. Undervisning i modersmålet kan vara positivt ur andra aspekter, till exempel att Sverige får personer som behärskar flera språk. Men undervisningen i modersmålet får inte schemaläggas så att den sker på tid för undervisningen i svenska. Invandringen ska alltid bidra positivt till Sverige och till Gävleborg, för att få permanent uppehållstillstånd ska personen ifråga klara sitt uppehälle.

Föreningar som enbart är till för vissa etniska grupper kan inte anses underlätta och påskynda integrationen i det svenska samhället. Bidrag till föreningar som enbart är till för vissa etniska grupper ska därför avskaffas.

Moderaterna Gävleborg ska verka för:

- Att invandringen ska vara bra för Sverige.
- Införande av ett bidragstak i försörjningsstödet.
- Införande av tydliga krav på att invandrare ska lära sig svenska.
- Att för permanent uppehållstillstånd ska personen ifråga klara sitt uppehälle själv.
- Att modersmålsundervisning ej får ske på bekostnad av undervisning i svenska språket.
- Avskaffande av bidragen för etniskt definierade föreningar.